

18870

mallorca socialista

III ÈPOCA • N° 61 • PRIMAVERA 1989 • PREU: 250 pts.

■ **PSM-ESQUERRA DELS POBLES: PER UNA
EUROPA DE LES NACIONS I DELS CIUTADANS**

■ **CABRERA, PARC NACIONAL**

■ **1er DE MAIG**

mallorca socialista

Edita:
PSM-Esquerra
Nacionalista
Coordinació:
Jaume Ordines
Col·laboradors:
Bernat Aguiló, Jerònima
Arbona, Cecili Buele,
Rafel Crespi, Roger
Gotarredona, Antoni
Llabrés, Antoni
Marimon, Mateu Morro,
Rafel Munar, Mateu
Picornell, Damià Pons,
Joan Antoni Sales,
Sebastià Serra.

**PSM-Esquerra
Nacionalista**
Carrer Navarra,
5A-1er-1ª
07001 CIUTAT DE
MALLORCA
Tel. 721626-721414

Depòsit Legal:
P.M. 511/77
Imprimeix:
OMNI S.A.
MALLORCA
SOCIALISTA és una
publicació oberta a les
opinions del
nacionalisme d'esquerra i
progressista. L'opinió de
la publicació i del
PSM-EN només queda
exposada a l'editorial.

EL MIRALL

SUMARI

NOTICIARI:

- Segon congrés dels Joves d'Esquerra-Nacionalista-PSM..... pàg. 3
- Notes pàg. 3
- Breu recordatori del maig del 68..... pàg. 4
- Constitució de l'Esquerra Nacionalista de les Illes Balears pàg. 3

ELECCIONS EUROPEES:

- El PSM es presenta a les eleccions al Parlament Europeu en la Coalició Esquerra dels Pobles . pàg. 6

ECONOMIA I SOCIETAT:

- 1er de maig pàg. 7
- El sindicalisme a la C.A.I.B..... pàg. 9
- La reconversió turística pàg. 10

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

- L'associacionisme veïnal pàg. 11

L'ENTREVISTA

- Frances Aguiló, batlle de Campanet pàg. 14

DOSSIER AUTONÒMIC

- La reforma de l'estatut pàg. 16
- Cap on va la nostra autonomia?..... pàg. 17

MEDI AMBIENT

- Cabrera, parc nacional..... pàg. 19

RETALLS

- Massa sigles pàg. 20
- Genocidis propis i aliens pàg. 20

OPINIÓ

- Compromís cristià i compromís nacional pàg. 21
- Any nou, potadetes velles pàg. 22

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

- Les il·legalitats a la retolació pública pàg. 23

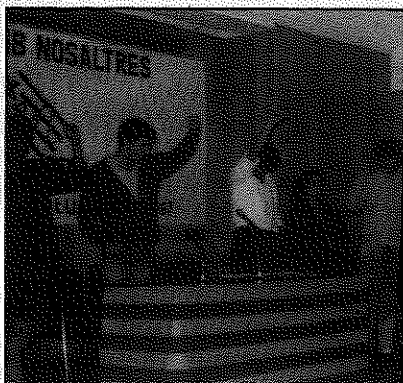
INTERNACIONAL

- Algèria pàg. 25
- Israelians i palestins pàg. 27

PUBLICACIONS

- Euskadi 1988 pàg. 30

El segon Congrés dels Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM

De l'existència dels Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM hom pot pensar sigui el resultat d'un mimetisme cap a altres organitzacions o d'una capritxada d'algú.

El que resta prou clar és que, si avui per avui, els JEN-PSM esdevenen la primera organització política juvenil d'aquestes illes –tant en número de quadres, militants o capacitat de gestió– no és fruit de l'atzar ni respon a la necessitat de cubrir cap expedient, sinó més bé de l'empenta, de la il·lusió i de la fe en un projecte polític, de caire alliberador, capaç d'engrescar amplis sectors del jovent. Si bé el projecte de la organització juvenil del PSM-EN comença el 77 en sectors universitaris no seria fins 10 anys després quan cuallaria definitivament. El 19 de desembre de 1987 els JEN-PSM esdevenien una realitat. D'aquella mitja dotzena d'estudiants, d'aquella llunyana llavor nasqué el brot que, ara dia a dia (com algú va dir) l'hem de anar regant. Avui més d'un centenar de joves participam en el projecte JEN-PSM, més d'un centenar de joves que el proper mes ens reunirem per a avaluar la tasca enllestida fins ara i per intentar corregir els errors comesos.

Si el Congrés Constituent serví per a fixar els nostres fonaments ideològics i organitzatius, aquest segon Congrés té per filosofia la d'obrir'ns al carrer, la de participar en els canals socials...

El foment de l'associacionisme i el cooperativisme juvenil i la vertebració dels canals de participació del jove en la societat d'avui, la lluita ecològica i pacifista i el combat pel redreçament nacional, semblan seran els nostres futurs eixos de feina.

Així doncs, en consonància amb els nostres objectius el lema del II Congrés serà: CREIXER I COMBATRE!

Roger Gotarredona i Fiol

Segons una enquesta d'Intergallup Esquerra dels pobles obté un diputat

L'empresa Intergallup S.A. per encàrrec de la candidatura Esquerra dels Pobles ha realitzat una enquesta, amb una mostra de 1.906 individus de més de 18 anys, a l'àmbit de la Península i a les Balears. L'enquesta es va fer del 9 al 22 de febrer de 1989. Té un marge d'error del 2,2% sobre els resultats globals.

L'enquesta situa l'hipòtesi de vot a Esquerra dels Pobles en torn dels 400.000 vots, amb un màxim de 550.000 vots. Això significa superar àmpliament les perspectives d'obtenció d'un diputat, acostant-nos al segon. El nostre candidat J.M. Bandrés manifesta un elevat nivell de popularitat i acceptació.

L'estimació calculada de la taxa de participació està sobre un 68,1% del cens.

Constituïda l'Esquerra Nacionalista d'Eivissa

El 14 de març es va constituir a la vila d'Eivissa el partit Esquerra Nacionalista d'Eivissa. L'acta de constitució d'aquest partit germà de l'illa d'Eivissa va ésser signada, davant notari, per 16 persones, entre les quals hi havia n'Enric Ribas, diputat a les Corts espanyoles; Paula Guillem, diputada al Parlament de les Illes Balears; Miquel Costa, regidor de l'Ajuntament de Sant Antoni; Antoni Cardona, regidor de Sant Josep; Aquil·lí Yern, regidor de Sant Eulària; i Andreu Coll, ex-secretari de les Joventuts Socialistes.

L'ENE s'ha constituït com un partit d'esquerrers i nacionalista, amb una voluntat de federació amb els PSM, amb els quals formarà coalició a les pròximes generals, i amb la decisió de donar suport a la coalició Esquerra dels Pobles a les eleccions al Parlament Europeu.

El partit no ha volgut que el nom de Formentera aparegués a les seves sigles, per respecte al procés que pugui seguir la conformació d'una organització d'esquerra i nacionalista a l'illa de Formentera. També a Formentera hi ha les condicions per a constituir una força nova, alternativa, veritablement formenterera, que permeti acabar el procés de constitució de la Federació d'Esquerra Nacionalista de les Illes.

Paula Guillem s'incorpora al grup Parlamentari PSM-EEM

El dia 15 de març la diputada Paula Guillem va registrar al Parlament de les Illes Balears un escrit demanant la seva incorporació, a partir del primer dia del proper període de sessions, al grup

parlamentari PSM-EEM. El mateix dia, el portaveu del grup, Joan Francesc López Casasnovas, va registrar un altre document acceptant la nova incorporació.

Na Paula, dona de llarga experiència de lluita nacionalista i socialista a l'illa d'Eivissa, ha explicat que el tema de Cabrera ha estat l'espina que l'ha induïda a prendre aquesta decisió, tot i que des de feia temps hi havia molts de temes que la feien sentir incòmoda en el PSOE.

Na Paula, amb n'Enric Ribas, havia integrat el Moviment Socialista d'Eivissa i Formentera, que amb el PSI i PSM havien integrat la FPS a les Illes Balears. Ara, la seva actitud de coherència l'ha duita a adoptar una decisió que li haurà significat molts de problemes, però que li permetrà actuar d'acord amb la seva consciència de dona d'esquerra i nacionalista.

Per al Partit Socialista de Mallorca l'incorporació de Na Paula, així com la constitució de l'ENE, són motius d'extraordinària esperança. A la fi, tres partits germans, autònoms, sortits de les pròpies realitats socials i polítiques, fan camí plegats, amb uns mateixos objectius. L'esquerra nacionalista a les Illes Balears es va consolidant.

Ara vendrà l'hora del treball, amb rigor, però també amb fermesa, a les institucions, al carrer, elaborant alternatives, generant una ideologia alliberadora, recuperant un sentit ètic de l'activitat política, defensant cada bocí del nostre país, i aixecant un projecte col·lectiu, l'esquerra nacionalista, que ens ha de permetre unes Illes Balears lliures i socialistes.

El PSM es reuneix amb CCOO per analitzar la situació econòmica i sindical

En la línia d'augmentar la col·laboració i l'intercanvi d'informació amb les organitzacions socials, el PSM, a través del nostre secretari general Mateu Morro, i Bernat Aguiló, es va reunir el 14 de març, amb una representació de Comissions Obreres, integrada per Manuel Càmar i Pep Navarro.

Es va plantejar, amb un important nivell de coincidència, la necessitat d'avançar en el camí de la unitat d'acció sindical, així com l'obstrucció practicada pel Govern Central a les negociacions amb els sindicats. Es varen considerar les coses assolides gràcies a la mobilització (augment del sou mínim interprofessional, aparcament del Pla d'Ocupació Juvenil, modificació dels Pressuposts Generals, obtenint 200.000 milions de pessetes, etc.).

Es va valorar la necessitat d'elaborar un Pla Econòmic i Social per a les Illes Balears, que contempli el desenvolupament social, i alhora les formes de participació i control de les organitzacions socials i sindicals. Es va tractar, en especial, el tema de la formació ocupacional, i la qüestió del no nascut –pel vet del Govern Balear– Consell Econòmic i Social.

Els dirigents de CCOO manifestaren, a un altre nivell, la negativa del Govern Balear a subvencionar uns cursos de català, i un procés real de normalització lingüística dins el sindicat.

S'establien mecanismes de col·laboració i d'intercanvi d'informació i documentació, s'anallitzà la col·laboració als actes del 1er de maig, i per últim es va valorar el tema de la reforma de l'Estatut, globalment, i en particular des del punt de vista de les competències en matèria econòmica, laboral i social.

Constitució d'Esquerra Nacionalista de les Illes Balears

El passat 22 d'abril es constituí a la claustra de Montision de Porreres l'Esquerra Nacionalista de les Illes Balears, federació que integren el Partit Socialista de Mallorca Esquerra Nacionalista, el Partit Socialista de Menorca i l'Esquerra Nacionalista d'Eivissa. A l'acte hi intervingueren Sebastià Serra i els secretaris polítics dels tres partits: Mateu Morro, Joan Pons i Enric Ribas.

Es va comentar i remarcar per part dels diferents oradors la situació propícia que està vivint en aquests moments el nacionalisme d'esquerra a l'arxipèlag, que ha fet possible l'empenta definitiva per donar aquesta important passa d'articular uns lligams estables entre aquestes tres forces polítiques germanes. Es parteix d'una realitat preexistent a cada illa; s'ha aconseguit una implantació per primera vegada a tot l'arxipèlag, deixant-se una porta oberta al futur col·lectiu d'esquerra nacionalista que pròximament, ben segur naixerà a Formentera.

Aiximateix, es triaren els 9 membres

Ramon Orfila, primer president de l'Esquerra Nacionalista de les Illes Balears.

de la Comissió Permanent de la Federació, 3 per cada partit, i s'elegí com a president a Ramon Orfila del Partit Socialista de Menorca i Diputat al Parlament de les Illes Balears.

Per acabar la jornada, va tenir lloc un dinar popular de germanor on confraternitzaren les delegacions arribades de la majoria dels pobles de Mallorca, amb els companys de Menorca i Eivissa.

Breu recordatori del maig del 68

Fer, a hores d'ara, una breu referència al maig del 68, en el seu 21è aniversari, es pot considerar una folklorada o, si més no, com un ramat de desitjos i d'anhels frustrats de qui, per la seva tendresa, no ho visqué.

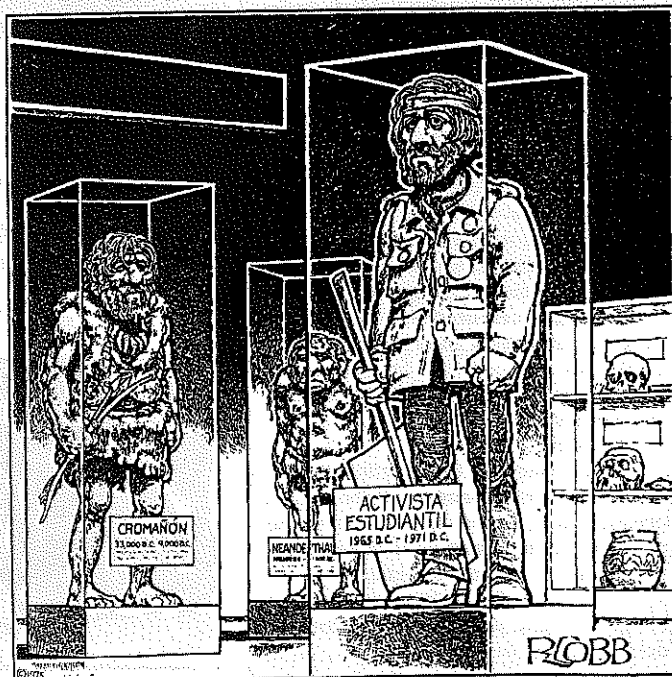
Per altra banda, per tots aquells que ens reafirmem en la utopia i en el somni revolucionari, el maig francès esdevé un símbol, una ineludible fita que cal recordar a tots aquells que veuen en els estats europeus actuals un monolit insoluble.

D'acord que el maig parisenc no fou una vertadera revolució. D'acord que no es qüestionà el poder de l'Estat, ara bé, tampoc fou la plantofada somniadora, romàntica i melancòlica que ens volen fer creure.

Allà, el món va ser testimoni, de com la unificació dels sectors més revolucionaris arrossagaren a gran part de la «monolítica» societat francesa partint-la en dues meitats. De com es crullava l'estructura social i es trontollaven els fonaments del sistema capitalista.

Vora les encisadores i ocurrents pintades: «Sota l'asfalt hi ha l'herba», «Quan el dit assenyala la lluna, els bàmbols es queden mirant el dit», etc., cal recordar, també, que tot l'estat francès quedà ple de consignes molt més directes: «Visca la Revolució socialista!» «Obrers, estudiants: el mateix combat»... és a dir que no ens quedem mirant el dit que apretà l'espri i parem esment a la lluna que somniava qui l'escrigué.

El maig del 68 no fou sols una revolta estudiantil. Aquells «poiosos» de la Universitat no haguessin fet gaire cosa de no ser per l'ajud rebut dels obrers. Poques barricades s'haguessin fet si, des dels balcons i finestrals la gent no hagués consentit en tirar els seus propis mobles. Si ferrers i forners, manobres i peixeters, gui-

xaines i sladors no s'haguessin afegit a la lluita revolucionària.

Si bé, el somni quedà avortat pel mateix sistema i els seus braços: PCF, CGT, etc, el que hem de tenir present no és el final, és el principi, el començ, la gestació del moviment. És, per tots aquells que desitjam una societat millor, la prova palesa de que encara avui a l'Europa de 1989 és possible la utopia.

Roger Gotarredona i Fiol

El Parlament de les Illes Balears va aprovar el novembre de 1987 una proposició del PSM-EEM demanant que el català fos llengua oficial a les institucions europees.

La Comissió de Cultura del Parlament Europeu aprova l'oficialitat del català

El novembre de 1987 el Parlament Balear va aprovar una moció del PSM-EEM demanant l'oficialitat del català a les institucions europees

La Comissió de Cultura, Educació i Joventut va aprovar ahir a Brussel·les la declaració del català com a llengua oficial de les institucions europees. Aquest és un pas molt positiu ja que a partir d'ara la nostra llengua serà oficial en la publicació de documents d'aquestes institucions.

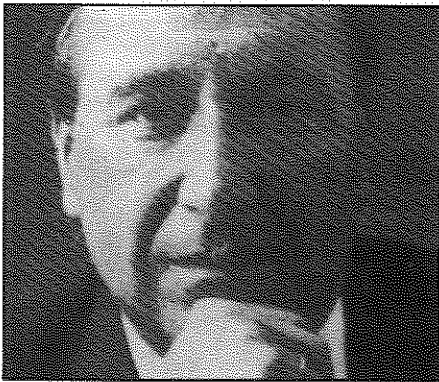
Cal recordar que el dia 11.XI.1987 el Parlament de les Illes Balears va aprovar una moció del PSM-EEM que instava el Govern Balear i el Govern Central a sol·licitar aquest caràcter d'oficialitat que ara s'acaba de reconèixer.

Davant aquest fet, que ressaltam com d'enorme importància, hem de remarcar que el Parlament Balear ha contribuït, en la mesura de les seves possibilitats, a que sigui possible. Però no hi ha dubte que ha estat la pressió social, i les innumerables sol·licituds d'entitats de tot tipus de les Illes Balears, Catalunya i el País Valencià, les que més decisivament ha contribuït a l'èxit de la petició.

Aquest acord del Parlament Europeu significa un reconeixement explícit de la identitat lingüística de les terres de parla ca-

talana. D'alguna manera, a través de la llengua, es veu reconeguda la nostra personalitat cultural, i nacional, dins l'Europa unida i solidària que volem construir.

Tot i que encara queda molt de camí a recórrer el Parlament Europeu ha fet que el català tenguí dins l'administració europea un estatus que no té dins l'administració de l'estat espanyol, on per exemple, totes les peticions de reconèixer l'oficialitat de la llengua catalana dins el Senat, han trobat amb la incomprensió dels partits estatalistes.

Joan Mari Bandrés, cap de llista d'Esquerra dels Pobles.

Els nacionalistes d'esquerra de les illes donaran suport a **ESQUERRA DELS POBLES** en les properes eleccions del 15 de juny, al Parlament europeu. En la coalició hi participen el Partit Socialista de Mallorca i el Partit Socialista de Menorca, i té el suport actiu de l'Esquerra Nacionalista d'Eivissa.

ESQUERRA DELS POBLES és una alternativa que, a partir de la sobirania de cada una de les forces integrants, es proposa dur al terreny de les institucions europees la defensa de la nostra realitat nacional, alhora que fa una aportació a l'enfortiment i a la renovació de l'esquerra.

ESQUERRA DELS POBLES pren partit per la conformació d'una nova esquerra europea, integradora de la pluralitat ideològica que caracteritza els moviments alliberadors, partidària del reforçament constant de la democràcia, entesa no sols com un fet electoral, sinó com la participació activa dels ciutadans i dels grups socials en la presa de decisions. **ESQUERRA DELS POBLES** entén que Europa ha de tenir un desenvolupament respectuós cap a l'entorn natural i l'ecologia, que no es pot seguir destruint el principal patrimoni de la humanitat, i per això vol una Europa Verda, amb una economia equilibrada, i amb la protecció dels espais i els recursos naturals. **ESQUERRA DELS POBLES** s'integrarà dins el grup Arc de Sant Martí del Parlament Europeu, amb els nacionalistes, la nova esquerra i els ecologistes.

Els partits que integren la coalició són:

- Partit Socialista de Mallorca-Esquerra Nacionalista.
- Partit Socialista de Menorca.
- Unitat del Poble Valencià.
- Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra.
- Euzkadiko Esquerra.
- Partido Socialista Galego-Esquerda Galega.
- Asamblea Canaria.
- Xunta Aragonesista.

I li donen suport el Partit Asturianista i l'Esquerra Nacionalista d'Eivissa.

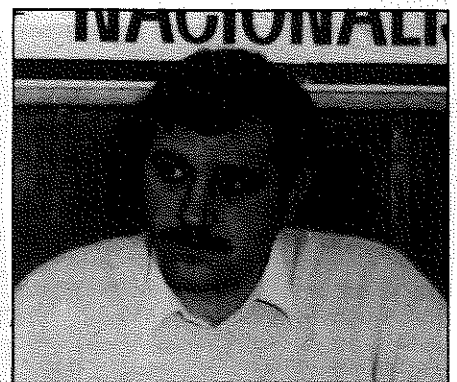
ESQUERRA DELS POBLES és el fruit d'un llarg procés de relacions entre els partits que la conformen, en el qual els

El PSM es presenta a les eleccions al Parlament Europeu en la Coalició Esquerra dels Pobles

PSM hi han tengut una participació activa, la seva base política és la coincidència de les línies ideològiques i polítiques, la qual cosa dona origen a una alternativa coherent i cohesionada.

Europa no sols ha d'esser un mercat únic, també ha d'esser un espai de lluita per la consolidació de la democràcia i el respecte als drets humans. L'assoliment d'un marc econòmic més equilibrat i més just, ha d'anar acompanyat d'una Europa unida políticament, amb un Parlament que tenguí més competències legislatives i de control.

I aquesta Europa unida sols es pot

Mateu Morro, candidat del PSM al Parlament Europeu.

aconseguir si es passa per damunt les barres limitadores dels vells estats-nació. Les fronteres artificials dels estats han d'obrir el pas a la realitat viva dels pobles. Europa s'ha d'edificar a partir del reconeixement de la seva diversitat nacional, a partir del reconeixement de les nacions sense estat i del seu dret a l'autogovern.

En definitiva es tracta d'acostar el poder als ciutadans, de fer realitat la democràcia, de substituir l'uniformisme repressiu pel desenvolupament en plena llibertat de cada poble.

Enfront de l'Europa de les multinacionals, de l'Europa mutilada i ocupada de l'OTAN i el Pacte de Varsòvia, **ESQUERRA DELS POBLES** aspira a una Europa dels ciutadans i dels pobles, defensora activa del desarmament i la pau.

Mateu Morro, secretari general del PSM, on cinquè lloc dins la llista d'Esquerra dels Pobles

Mateu Morro i Marcé, secretari general del PSM-EN, ocuparà el lloc número 5 en la llista de la coalició **ESQUERRA DELS POBLES**. Joan Pons Moll, secretari general del Partit Socialista de Menorca, estarà en el lloc vuitè de la llista electoral. La candidatura està encapçalada per Joan Mari Bandrés.

La coalició ha establert un sistema de rotativitat, que inclou l'equip que es forma entorn del diputat (un adjunt i un secretari), i que permetrà la presència activa dels nacionalistes d'esquerra de les illes en les tasques del Parlament europeu. Això farà possible una informació constant de tot allò que afecta el nostre poble, i la realització d'una tasca política intensa per a fer present la realitat de la nostra terra dins les institucions d'Europa.

ESQUERRA DELS POBLES representa una esperança real per a consolidar el nacionalisme d'esquerra de les diferents nacions de l'estat dins el terreny europeu. El PSM hi ha participat i hi participa activament, i aporta la seva concepció del nacionalisme i el socialisme, alhora que incorpora la clara percepció del paper

que volem que juguin les Illes Balears, dins els Països Catalans, dins el marc regional europeu on estam integrats, i dins el conjunt d'Europa.

No volem que l'estat centralista transporti a Europa la seva ignorància cap al nostre país, ja manifestada en la marginació del FEDER, fons europeus dedicats al desenvolupament regional, i en l'absoluta indiferència cap a la problemàtica insular. Mentre Canàries, Açores i Madeira, Còrsega, les illes anglonormandes, etc., gaudeixen de situacions especials, amb avantatges tributaris, protecció dels mercats interiors insulars, mesures per abaratir els transports, etc., les Illes Balears pateixen una marginació inexplorable. Hem de fer sentir la nostra veu, i l'única candidatura on hi haurà una veu pròpia, arrelada en el treball quotidià per fer nosaltres illes lliures i sobiranes, serà **ESQUERRA DELS POBLES**.

En aquestes eleccions tampoc podem deixar que el nostre vot emigri, cal que reforcem les forces pròpies, les forces no dependents de les ordres i els interessos forans, i que femem costat al PSM-**ESQUERRA DELS POBLES**.

Unitat sindical

L'unitat sindical pel proper 1er de Maig és un desig i un clam de l'esquerra nacionalista, dessitjam veure arrelagats a totes les organitzacions sindicals en un acte unitari, demostrant en primer lloc, que per damunt de tot es deuen a la classe treballadora i a la seva lluita, i en segon demanant al Govern Central un canvi a la seva política socio-econòmica, en coherència a les sigles del partit que el sustenta, és a dir per una política més Socialista.

Pensem que després del 14-D, de les negociacions amb el Govern Central i l'actitud d'aquests envers els sindicats, cal una resposta unitària i important.

Cal una reflexió sobre el 14-D

La jornada del 14-D va esser un triomf dels sectors populars enfront del poder establert, la modernitat mal entesa i la insensibilitat social. A través de l'acció sindical es va fer arribar al Govern el mal estat generalitzat de la societat, aquesta frustrada i desilusionada amb un canvi promès, que a l'hora de la veritat no ha sigut més que una lleugera reforma.

Les centrals sindicals carregades de raó, amb una estratègia coherent i a través de l'unitat d'acció articularen una resposta important mai pensada pel Govern, paral·lelament altres sectors, com el moviment juvenil també sapigueren arrelgar-se arreu de les plataformes pel dret al treball, i així donar una sèria i contundent resposta al Pla d'Ocupació Juvenil, l'atac més important contra la classe treballadora i especialment contra els joves treballadors.

Aquest èxit de la vaga general, en lloc d'esser motiu de reflexió pel Govern, i introduir variacions a la seva política socio-econòmica com li demanà clarament la societat, emprar aquest fet històric, com argument per desqualificar els sindicats, i intentar per tots els medis deslegitimar el seu paper dins un sistema democràtic modern, fins i tot, per deslegitimar-los dins el projecte polític Socialdemòcrata.

Com si fos d'una batalla, la seva postura ha estat refugiar-se dins el seu Bunker, i des de allà projectar un atac frontal contra el moviment obrer, organitzat en els sindicats de classe, i de braç de la dreta conformar un front comú en el darrer intent de marginar-los, sempre tot això seguint amb el seu tarannar prepotent, dogmàtic i insultant.

Tot això ens fa pensar que la classe treballadora i els sectors populars es troben davant un moment crític. El intent de encarrilar tota l'economia dins els axiomes liberals i difondre el projecte Socialdemòcrata (el Socialista ja no es troba dins el seu diccionari) és més que evident, i això exigeix aquesta resposta abans esmentada, per part de totes les centrals sindicals i organitzacions de classe i populars, recolzades per tots els treballadors, tenguent en compte

1er de Maig

que dins aquesta dinàmica les organitzacions de classe es jugan la supervivència, corrent el perill d'esser relagades a la marginalitat i substituïdes per altres, corporatives i desideoligades. És un fet que la cúpula del Socialisme modern com ell s'agrada autanomenar-se està decidit a, si no aconsegueix dominar les Centrals sindicals, acabar amb elles.

Negociacions

S'ha de començar per assenyalar que les demandes sindicals han estat en tot moment, legítimes, lògiques i moderades, demanar que pensionistes i funcionaris no perdin poder adquisitiu, cap dins tota lògica, sobre tot si aquesta pèrdua és efecte d'una mala previsió de l'augment del IPC, demanar que les pensions mínimes s'equipin al SMI, no és més que recordar-li al Govern les seves promeses fetes el 84.

Així i tot el Govern ha mantingut una postura d'incomprensible duresa, sintomàtica d'una manca de voluntat d'escoltar les demandes prioritàries dels treballadors, i si concedir-les està a les seves mans com s'ha demostrat, no ens queda

altre cosa que pensar que els sectors més desafavorits i les seves condicions de vida no són la seva principal preocupació, sinó altres temes aliens a aquets sectors (defensa, banca, relacions exteriors, modernització tecnològica...) tots ells legítimes emperó de dubtosa prioritat quan encara esteim lluny d'un estat de Benestar. És indubable que el procés de les negociacions ha sigut un indicador més de l'allunyament del Govern amb els principis que el 82 el pujaren al Govern.

En aquestes negociacions no sols es jugava una partida pressupostària, sinó també el demostrar la força de cada una de les organitzacions protagonistes, per un costat el Govern i el PSOE COM INSTRUMENTS DEL PODER ECONÒMIC I PER L'ALTRE els sindicats representant l'alternativa sociopolítica amb els valors de l'esquerra que el Socialisme modern ha anat deixant en el camí, Solidaritat i Justícia Social.

Actitud envers els sindicats

La transició ha sigut tremendament injusta amb les centrals sindicals, el desequilibri entre l'esforç per restablir el sistema democràtic a l'Estat Espanyol realitzat pel seus militants i el protagonisme assolit dins la societat és palès.

A partir d'una crisi a on les organitzacions sindicals de classe han vist perdre militància, on el seu pes ha minvat, ara i després d'un reciclatge de la seva funció van recobrant protagonisme i força. Davant això el Socialisme Modern i el seu representat Espanyol el PSOE intenta per tots els medis desarticlar-lo, imposant el seu model ja explicat abans.

Dins aquesta pugna l'actitud del Go-

vern i el seu partit ha sigut de desplagar tot una estratègia totalment homologable l'antic règim; recordem els comisaris polítics a les fàbriques, el Sr. Solchaga en el costat dels empresaris demanant austeritat salarial, i al infatigable Txiqui Benegas amb discursos demagògics i cíncics, confontent la lluita de classe amb el corporativisme, i apel·lant a la salvació d'ESPANYA del moviment comunista.

Pensem que és una actitud injusta amb un sindicat que no han dubtat en sacrificar el interès de classe en bé d'una transició a la democràcia, amb monarquia inclosa, que sapigueren estrenyar-se el cinturó en moments de crisi econòmica, que acceptaren pacíficament, sobre tot l'UGT, una reconversió salvatge, conscients de la necessitat de modernitzar l'estructura productiva, i amb l'objectiu de consolidar el Govern Socialista. I ara que l'economia coneix una recuperació, més beneficis, baixada del pe-

tróleo,...) es nega la possibilitat de que el treballador millori les condicions laborals, o arribant a situacions tan extremes com és la de negociar amb associacions recreatives la pujada de les pensions (UDP).

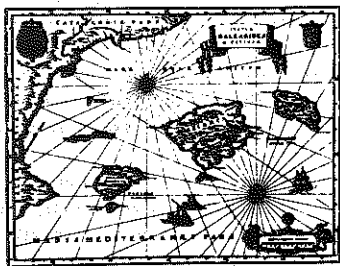
Unitat d'acció

Davant tot això, davant un Govern que promou i fomenta cada cop més la flexibilitat laboral, que no ha solucionat després de 7 anys el problema de l'atur, un Govern que fomenta per damunt de tot l'èxit econòmic individual, que ha minvat la protecció social en termes relatius, que manté l'atur juvenil a nivells escandalosos, que no ha estat capaç d'incorporar la dona al món del treball en condicions d'igualtat (per moltes quotes que hi posin), és adient i necessari la movilització i la reivindicació. L'Esquerra Nacionalista mai ho ha dubtat

essent l'ÚNICA força política Parlamentària de Mallorca que ha mantingut aquesta actitud, això fa que les demandes sindicals no siguin un aspecte marginal, entenguent el parlament com els representants del poble.

Independentment de com discurri el 1er de Maig hem d'esser conscients del moment històric, de les forces contra les que hem de lluitar, de la responsabilitat històrica de les forces d'esquerra i progressistes, que tenen, en contrarrestar l'avanç del Neo-liberalisme, del individualisme egoista, de la cultura del doblers,... Aquesta responsabilitat s'ha d'estar basada sobre la recuperació i enfortiment de la cultura d'Esquerres, de l'apronidiment de la democràcia, de la lluita de classes, de la solidaritat, del rebutg contra qualsevol opressió, és un gran repte, i aquest 1er de Maig pot esser una bona ocasió.

J.A. Salas

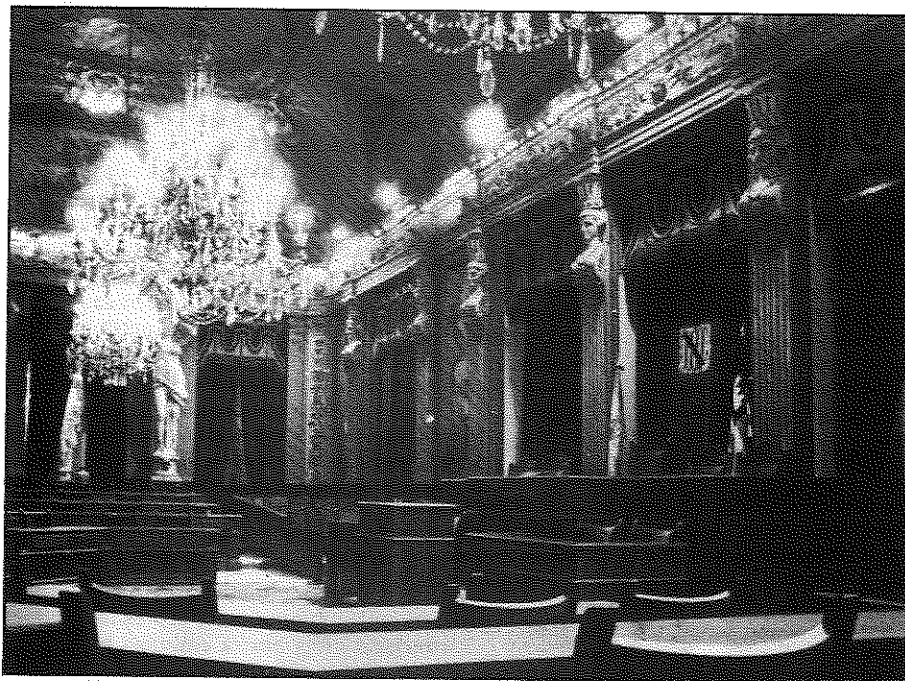
A la Mar Mediterrània, breixol de la Cultura de la vinya i el vi, emergeix l'Illa de Mallorca. El seu meravellós clima i privilegiada situació fan que hi creixin fermes vinyes i s'hi criïn esplendorosos vins coneguts des de l'antiguitat.

Jaume Mesquida

VINYES I BODEGUES A PORRERES (MALLORCA) Tel. 971/647106

VENDA DIRECTA A LA BODEGA

El sindicalisme a la C.A.I.B.

El treball sindical que es va fent entre els treballadors i les treballadores adscrits en alguna de les Conselleries del Govern Balear, es va intensificant progressivament. Enguany, el Grup Parlamentari que integra l'Esquerra Nacionalista de les Illes ha tenguut l'oportunitat de constatar-ho en nombroses ocasions. La premsa local se n'ha fet ressò. Els Consellers del Govern Balear s'hi han hagut de topar. I els mateixos treballadors i treballadores de l'Administració Autònoma s'han vist moralment empesos a haver de donar-hi suport en les lluites reivindicatives -que no han estat poques-, cosa que ha donat una tònica inusual al quefer diari dels funcionaris públics i del personal laboral de la C.A.I.B.

La lluita contra la pèrdua del poder adquisitiu

Basta fer una comparació entre els sous dels treballadors en les diverses Administracions Públiques de les Illes -Ajuntaments, Consell Insular, Ministeris, etc- per adonar-se que la C.A.I.B. es dona una situació d'autèntic desgavell, tan pel que fa a la catalogació dels llocs de treball, com en la provisió de les places públiques, com en l'assignació dels recursos econòmics pressupostats per al Personal. Des que el Govern del Sr. Canyelles inicià la gestió autònoma, es pot dir que cada any els treballadors i les treballadores de la

C.A.I.B. no han arribat a percebre allò que els ha de permetre de fer front al creixent cost de la vida.

Valgui com a exemple, el que ha succeït aquest darrer any:

IPC-88 = 5'8

IPC-89 (previsible) = 6

Augment salarial-89 = 4%

Això vol dir que, a finals d'aquest any, els treballadors de la C.A.I.B. hauran perdut: IPC-88 = 2'8; IPC-89 = 3: 5'8 en 24 mesos!!!

Aquesta lamentable història, que es va repetint cada any des dels inicis del Govern Autònom, ha estat força combatuda per les diverses formacions sindicals (CSIF, CTP, UGT, USO i CC.OO.), de manera més o manco reivindicativa.

Manca d'actituds dialogants

La Conselleria de la Funció Pública -responsable del tractament en matèria de personal- ha anat mostrant una vegada i una altra la seva total incompetència en el manteniment d'actituds de diàleg entre els representants del Govern i els representants sindicals: ha anat fent el sord a les reclamacions sindicals i s'ha entossudit a mantenir a tota costa postures preses prèviament, utilitzant mil i una estratègies per sortir-ne sempre amb la seva.

La Direcció General de Personal -totalment en mans del Secretari General

Tècnic- no ha estat capaç de donar cap resposta satisfactòria a les demandes sindicals, recolzades amb dies de vaga general, tancament dels representants sindicals, suports parlamentaris, opinions manifestades als mitjans de comunicació social, etc.

Suport parlamentari

Delegats sindicals -no afiliats al PSM- han anat reconeixent públicament en les Assembles Informatives al personal de la C.A.I.B. que l'únic Grup Parlamentari que ha prestat atenció eficient a les reivindicacions sindicals, ha estat el que integra l'Esquerra Nacionalista de les Illes.

I és un fet que s'ha pogut constatar en nombrosíssimes ocasions: la visita d'En Sebastià Serra als Delegats Sindicals tancats a les dependències de la Conselleria de la Funció Pública; les seves intervencions favorables en el Ple del Parlament; l'aportació d'esmenes al Projecte de Llei de la Funció Pública; les interpel·lacions al Sr. Conseller de la Funció Pública, etc. etc.

Gràcies al suport d'aquest Grup Parlamentari sobretot, la C.A.I.B. a hores d'ara disposa d'una Llei de la Funció Pública que no es tan nefasta com la que es proposava des d'un principi; que fa que el gros col·lectiu del personal laboral se'n vegi força beneficiat; i que posa en mans dels sindicats una eina constitucional ben profitosa a l'hora d'erradicar les moltíssimes irregularitats que es vénen produint en matèria de contractació de personal al servei de la C.A.I.B.

Un col·lectiu que s'espavila

La participació de treballadores i treballadors de la C.A.I.B. en les vagues generals, aturs parcials, assemblees i concentracions que s'han duit a terme en aquests darrers mesos, fan palesa l'existència d'un gran descontent generalitzat, que va provocat actituds cada cop més enèrgiques contra la labor discriminatòria del govern del Sr. Canyelles en matèria de personal i a favor d'aquelles altres propostes que provenen dels sindicats més combatius: CC.OO. en constata el fet, d'una manera molt clara: l'augment creixent del nombre d'afiliats i l'agudització de les tasques sindicals més reivindicatives.

La propera manifestació col·lectiva de l'1 de maig, ha de servir, si més no, perquè els funcionaris i el personal laboral de la C.A.I.B. s'adonin que no poden continuar essent un col·lectiu caracteritzat per la passivitat i el desinterès. Es tracta d'uns professionals que n'han de recuperar la dignitat i que tenen qualche cosa a aportar en la construcció d'una societat illenca més igualitària i cada cop més alliberada.

Cecili Buele i Ramis
Assessor Sindical de CC.OO.
Administració Pública

La reconversió turística

El futur del nostre turisme i el de la nostra Comunitat (el nostre futur) comencen una de les seves etapes més crítiques: Fixau-vos com quasi cada dia, de manera sigil·losa, s'obren noves urbanitzacions i precisament a aquells espais inventariats amb més alts valors ambientals; fixau-vos com aquelles urbanitzacions existents que encara poden mantenir una certa harmonia amb el seu entorn es volen macrourbanitzar; fixau-vos com més de la meitat de les parcel·les de les urbanitzacions existents no estan construïdes, però per a ells ja està esgotat el benefici de la promoció; i així podríem enumerar una multitud d'evidències. Pensem doncs que el recurs de futur per al nostre turisme és malgastat en beneficis individuals, sobretot forans, i en perjudici del patrimoni de la nostra societat.

Pensem també que quasi tot això envolta un fals turisme ja que l'objectiu prioritari és fer xalets, bungalows o apartaments no hotelers (convertint les nostres Illes en residència de jubilats estrangers) i això sobretot generarà més importació de productes forans, més desequilibri migratori immediat, més necessitats generals d'infraestructura, més necessitat dels recursos que tenim limitats, com és l'aigua, les gravares, l'arena...; oblidant-se que l'autèntica línia turística és una bona hotel·leria professional i renovada i uns dignes serveis per al turisme i ciutadans actuals.

Precisament la infraestructura actual que tenim és ben deficitària o caduca: quasi totes les depuradores fan mala olor, els nostres torrents (que hauríem de protegir i mantenir nets) serveixen d'abocadors d'aigües brutes i fan oi, els abocadors de fons sòlids i de deixalles són insuficients, les nostres platges s'han d'engradir artificialment perquè ja no hi cabem, etc...

Imaginau-vos les conseqüències que poden sorgir després perquè els promotors sols es limiten a treure els beneficis de les seves inversions i les necessitats socials posteriors ja s'exigiran i, és car, això ho hauríem de pagar els ciutadans. I no val la famosa cançoneta de crear i moure riquesa per a tots (per als d'aquí per als que hauran de venir) quan som nosaltres els que hem de sacrificar (o més bé ens prenen) la riquesa natural del patrimoni de la nostra Comunitat i s'hagi de minvar la nostra qualitat de vida, la qual cosa no ens mereixem, fins ara ja hem aportat molt per a les altres Comunitats, i fins que ens tornàs tocar...

Hem sentit dir, també, que cal augmentar el nivell de qualitat turística (però també es vol quantitat) i per aconseguir-ho s'han de fer noves i millors urbanitzacions per a un turisme ric o omplir el màxim d'es-

pais amb camps de golf (artificialitzant el nostre paisatge i esgotant més recursos). Tot això no és més que una disfressa del que ja he mencionat abans. Dins quin cap hi cap que vendran turistes rics en massa?, o pensar que voldran venir a mesclar-se amb un turisme degradat i de progressiva mala imatge; no és possible dividir les nostres Illes en zones de turisme pobre i ric, vendrien els mateixos que ara, però triant els millors llocs, augmentant les deixalles més degradades (això no té més sentit que el d'un cercle d'explotació itinerant).

Però és que és important i necessari elevar el nostre nivell turístic i les mides a prendre són, de moment, les de reconversió del que tenim actualment amb el recurs

de mantenir intactes els espais naturals que ens queden (això és absolutament necessari).

La reconversió turística, una aturada a pensar i un camí a recórrer en bé del futur, és tasca complexa si es vol fer efectiva. No sols consisteix en rehabilitar, renovar i millorar els hotels i establiments turístics actuals, la qual cosa és molt important i s'ha de fomentar. És necessari, inicialment, reflexionar sobre el que tenim i com ho hem obtingut, per millorar tot el que ja no es pot eliminar i evitar tot el que ha repercutit negativament.

En primer lloc i com a factor fonamental s'ha fet de les zones turístiques una mescla desordenada d'oci i serveis indirectes (tenint en compte que l'oci hauria d'ésser prioritari). No es pot pretendre únicament un turisme d'oci dins unes zones de serveis propis d'un metabolisme urbà d'una qualsevol ciutat. Unes zones que, a més de l'oci s'hi han de compartir totes les funcions

pròpies metabòliques, des de la pròpia venda, de molts que hi fan feina (no és que estigui en contra d'una vivenda en el lloc més digne ni dels blocs de protecció oficial, però ho veig de funció incompatible amb un turisme d'oci), fins a totes les necessitats d'una vida quotidiana compartida amb els turistes dins un mateix trull. Moltes zones turístiques ofereixen l'aspecte d'un barri qualsevol de ciutat amb una estructura molt minvada i feta a marxés forçades, on ja és més propi l'ofegor i els renous ciutadans que l'oci turístic. No hi ha cap dubte que s'ha de pretendre millorar aquest ambient i evitar-lo allà on encara hi ha temps.

És primordial fomentar al màxim uns millors i més professionals serveis directes i bona imatge per poder exigir un comportament correcte de molts de turistes. Si millorarem el medi turístic també millorarà el comportament del turista.

Convé fomentar les excursions amb itineraris més culturals (no tan comercials com ara) amb bons guies professionals que coneixin bé la nostra cultura i medi ambient, seria un factor molt important per poder oferir una imatge i uns costums més pròpis del nostre entorn, així els turistes sabrien més on de veres ha estat; fins ara molts d'itineraris no passen de la "sangria" a Palma Nova, la "paella" a Magalluf i el "tablaó flamenco" allà on sigui.

El "souvenirisme" sí que també ha estat un factor determinant. Per una banda hi ha hagut un abús i desgavell amb els locals i terrasses comercials de souvenirs, de vegades semblen mercats baraters i agobiadors en lloc de crear uns centres comercials harmonitzats amb un entorn d'oci. Per una altra banda, per què no s'ha d'oferir uns productes més identificatius de la nostra geografia, història i cultura, fomentant més la nostra artesanía, en lloc de vendre-se productes identificatius d'altres llocs o d'importar-los de Taiwan o Hong Kong. Hi ha turistes que, normalment, l'únic record cultural que s'emporten és el clàssic "souvenir" amb dibuixos de balladors andalusos, toreros i toros (fins i tot n'hi ha que posen "recuerdo de Mallorca") cartells de toros que posen "your name here" o capells de mexicans: falsejant així el nostre turisme i el nostre medi ambient.

Seria important millorar els establiments i les activitats recreatives o d'entreteniment i no permetre les que puguin falsejar la nostra imatge, com poden ésser la construcció de grans recintes fixes de "ferias sevillanas" o "Pobles del Far West"; o aquelles que puguin fer un impacte ambiental furiós.

Són molts els factors que es podrien anar relacionant, els citats ja serveixen de petita mostra, uns més importants que els altres, però tot ells significatius per a un intent de reconversió turística.

MATEU PICORNELL
President de l'Institut d'Estudis
Ecològics. (INESE)

L'associacionisme veïnal, objecte d'instrumentalització política creixent

La participació col·lectiva en els assumptes públics

No resulta gens fàcil, avui en dia, aconseguir que la població palmesana entri de ple en la dinàmica d'una participació més intensa en els assumptes públics. Tal volta sigui per allò que en diuen el caràcter insular dels mallorquins, tal volta sigui perquè desconexim maneres concretes d'exercir la nostra condició de ciutadans democràtics, tal volta sigui perquè això interessa que sigui així per als qui han aconseguit d'asseure's a les butaques del poder. El fet és que, qui més qui manco en defuig, de participar activament en els assumptes públics.

El model capitalista de societat en el qual vivim, que cada dia va refinant més i més els propis mecanismes de pervivència i enfortiment, promou i estimula com mai entre nosaltres la concepció individualista de l'existència humana. Per mostra, un botó: l'esforç individual, el benestar individual, l'èxit individual, la capacitat individual de la persona humana, se situen cada vegada més per damunt de l'esforç, el benestar, l'èxit o les capacitats col·lectives d'una societat com la nostra.

Se'ns empeny a ser més sensibles davant les desgràcies individuals, que no davant els ultratges proferits a la col·lectivitat. Hem de sentir més llàstima, per exemple, davant l'amo d'una caseta construïda il·legalment i que l'Ajuntament mana que es tiri per avall, que no davant d'una Associació Veïnal mancada de local que legítimament li correspon de totes totes, en una societat que es considera democràtica.

El sentit col·lectiu de la vida humana es va apagant. Cadascú ha de viure per a ell mateix. Si tenia qualche sentit —i aquest també va desapareixent del nostre mapa— la vida familiar tradicional, era que almenco promovia de viure de cara a un col·lectiu que, tot i que fos petit, no deixava de ser una mica més ample que l'estrictament individual. Però, avui en dia, és cadascú que s'ha de desfer com pugui, malgrat hagi de trepitjar els altres veïnats, companys o familiars.

Les manifestacions col·lectives —reduïdes a cridaneres manifestacions esportives, lúdiques o reivindicatives de situacions que es consideren insostenibles—, van perdent tot el valor d'una tasca lenta, interior, profunda, compartida i progressiva que tendeix a fomentar actituds que provoquin realitzacions que millorin efectivament les condicions de vida del conjunt dels ciutadans. En queden molt pocs reduc-

tes a Palma. Crec que les Associacions de Veïnats en són un d'aquests.

L'existència i consistència de les Associacions Veïnals

D'associacions de Veïnats, n'hi ha més de quaranta a Palma. Algunes d'aquestes, la majoria, agrupades en la Federació d'Associacions de Veïnats de Ciutat, van constituint cada vegada més el bàss d'una organització col·lectiva que es va convertint en l'ossamenta vertebrada d'una societat que, a la llarga, haurà de tornar a reconèixer que l'individualisme esdevé insuficient i fins i tot nefast per a una vida social que tengui en compte tothom, amb més igualtat i justícia.

Evidents mancances i valors

Naturalment s'hi donen moltes mancances. La primera de totes, segons el meu parer, és que teòricament són constituïdes per un grapat de centenars de socis cadascuna, mentre que a la pràctica tot s'aguanta damunt les espatlles d'uns pocs ciutadans i ciutadanes que hi dediquen temps, esforços, doblers, salut, etc. no podent comptar amb personal que s'hi dediqui total i exclusivament, fins ara.

Una altra deficiència important és que no acostumen a disposar de la infraestructu-

ra mínima necessària, com és ara locals disponibles per a dur a terme les moltíssimes activitats que sempre planegen dins la ment, com a possibles o utòpiques.

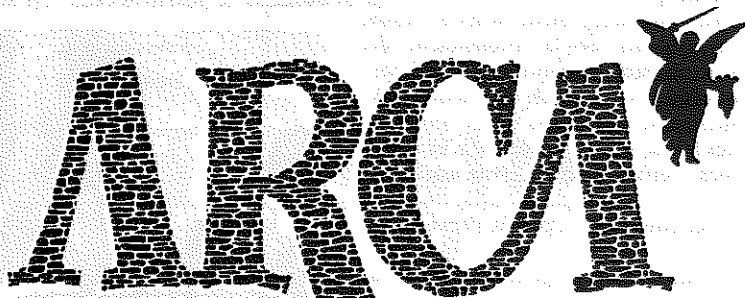
S'hi ha d'afegir també la manca de recursos humans i materials que permeten de fer real allò que apareix com a millor i possible en una zona ben concreta de Ciutat: els recursos econòmics són minsos (des de les quotes simbòliques dels socis, fins a les aportacions oficials de l'Ajuntament o les col·laboracions poc entusiastes dels simpatitzants); i els recursos materials són tan escassos que tot s'ha de fer «a lo pobre», en el sentit més pitjoratiu de la paraula.

Tot i amb això, les Associacions de Veïnats de Ciutat compten amb un personal molt il·lusionat, que desitja millorar les condicions reals de la vida dels ciutadans. I tenen molta d'acceptació per part del veïnatge, tan a l'hora de rebre'n suport, orientació o opinió, com a l'hora de participar en determinades activitats de caire col·lectiu.

Actitud dels poders públics davant les Associacions

Ara bé, pel que respecta a aquesta realitat social, quina és l'actitud dels poders públics davant d'aquest tipus d'associacionisme veïnal?

No tenim cap constància que el Go-

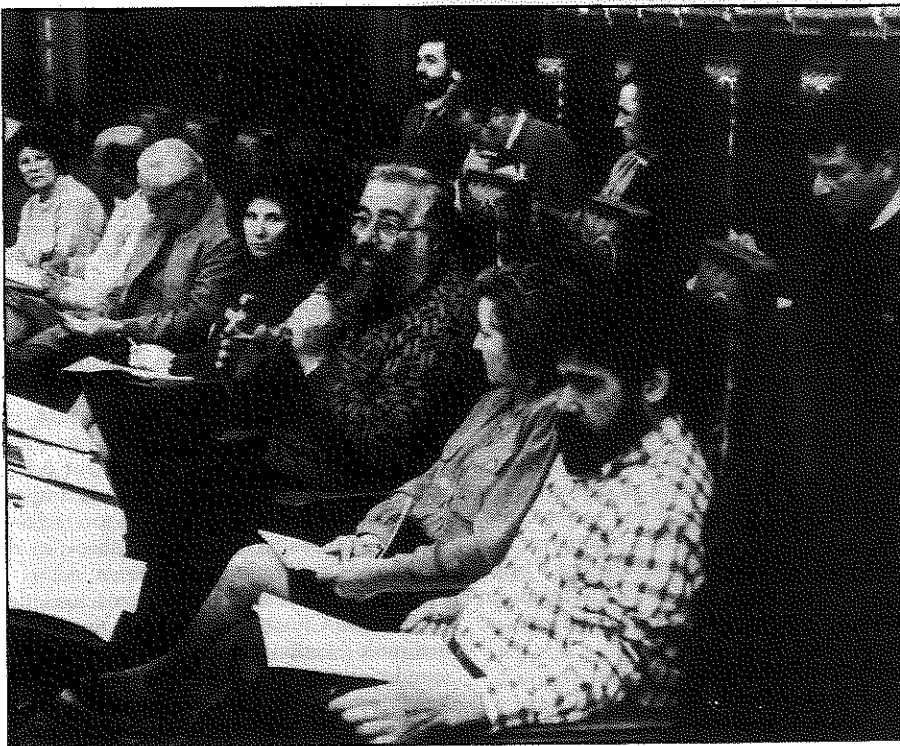
ASSOCIACIÓ PER A LA REVITALITZACIÓ
DELS CENTRES ANTICS

Si estimas es teu poble fet soci

Informació: Ca'n Weyler. Tel: 71 95 31

Carrer de la Pau, 5 - Ciutat 07012

Obert: 17 - 20 h. Dilluns a Divendres.

vern Balear o el Consell Insular de Mallorca l'hagi pres com a camp d'actuació directa i generalitzada. Més tost ens sembla que hi treballa indirectament, amb una incidència esporàdica i poc dinamitzadora del conjunt de les Associacions.

Pel que fa a Ciutat, és l'Ajuntament de Palma el que, a través del Departament de Cultura sobretot, s'hi ha anat acostant més en aquests darrers anys.

Cal dir que moltes de les Associacions de Veïnats que actualment hi ha a Palma, nasqueren abans de la implantació del model democràtic que portà l'actual formació política a governar en majoria l'Ajuntament. Existien abans i han continuat amb més força, si cal. Pentura se n'esperava molt més. Però són aquí i estan així!

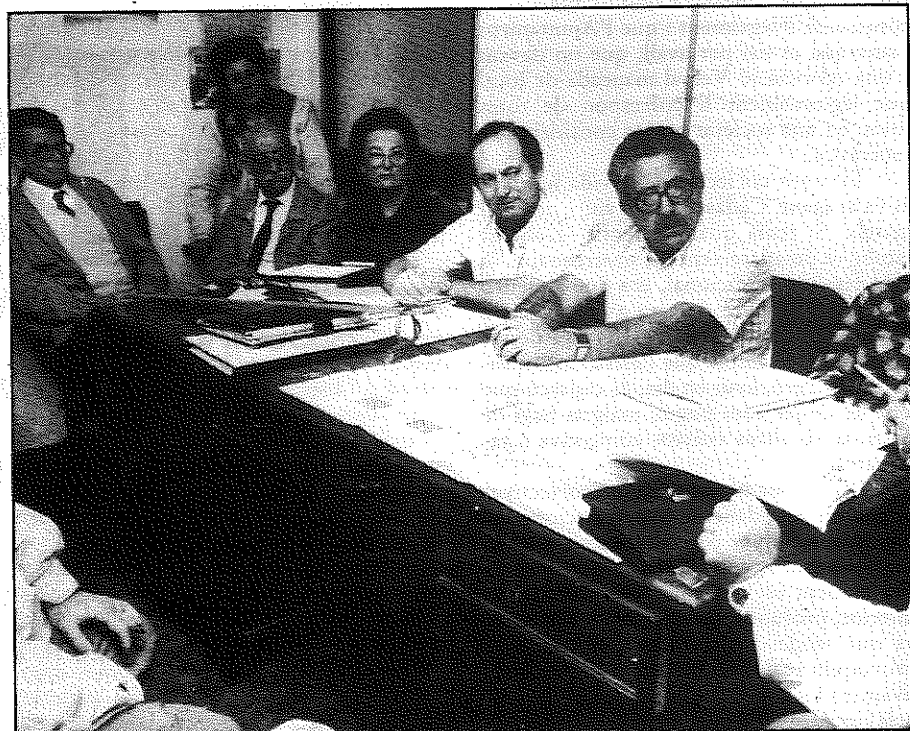
Del servei col·lectiu al profit personal

Si, com he dit més amunt, el model capitalista de la nostra societat promou i estimula l'individualisme més aferrissat, en aquest mateix sentit es promou i s'estimula a Palma l'afavoriment d'unes formacions polítiques 'individualitzades' -PSOE- enfront de la resta, sobretot d'aquelles que combaten el capitalisme des de perspectives socialistes o comunistes. Conseqüentment, cada polític que ha aconseguit d'arribar al poder, vol ver anar l'aigua cap al seu propi molí (que ni tan sols s'estén al molí del propi polític), i s'oblida de fer tot allò que portaria l'aigua fins a tots els racons de l'hort (incloent-hi els partits de l'oposició més crítica!).

Quan en una barriada de Ciutat s'intenta de dur a terme alguna realització concreta per part de l'Associació de Veïnats,

difícilment es detecta en els responsables municipals les més mínimes ganes de fer un servei a la col·lectivitat; més tost s'hi perceben els desitjos personals d'imposar-hi uns criteris, que solen estar ben lluny de les veritaderes necessitats del barri i molt més a prop del benefici personal de qui signa els documents. Això es pot comprovar cada dia.

Foment de postures cada cop més radicals

Davant de les actuacions d'un Ajuntament com el de Palma, que teòricament o oral defensa la constitució i l'estímul de l'associacionisme veïnal, però que a la pràctica sempre posa moltíssimes de traves perquè això es pugui dur a terme, les Associacions de Veïnats han de constatar contínuament la manca d'organització interna d'aquesta institució municipal; la ineficàcia de la burocràcia que allà s'imposa; la manca del més mínim interès per part dels Responsables a resoldre situacions problemàtiques; el menyspreu a les sol·licituds efectuades per les vies reglamentàries; la fuga i desaparició dels titulars de les més altes instàncies davant la presència dels representants de les Associacions; la mala educació i el mal tracte per part de no pocs funcionaris que encara conceben de manera poc democràtica l'exercici del seu ofici; la discriminació entre associacions veïnals, per la qual, mentre unes reben atencions en grau superlatiu, d'altres ni tan sols arriben als mínims indispensables.

Tot això fa que, en les Associacions Veïnals més problematitzades per una situació força mancada de serveis públics municipals i força fardada d'imposts i taxes cada cop més alts, s'hi aguditzin les radicalitzacions de postures, cada cop més intransigents i cada pic més críticament oposades a la mateixa institució municipal que hi sembla el desengany i fins i tot la ràbia incontenible.

Cal que tot això no sigui vist com a fruit d'actituds adoptades prèviament, cosa que intenta de propiciar el nostre model capitalista de societat que col·loca l'afany de l'individu per damunt de tot. Són conseqüència directa d'un tipus d'incidència mu-

nicipal que, enlloc d'afavorir els interessos generals de la població, defensa cada cop amb més força d'altres interessos particulars aliens, fins i tot de fora de Mallorca, amb l'afavoriment de grans empreses d'àmbit estatal tendenciosament proclives a l'àrea ideològica dels qui detecten el poder polític i econòmic.

A la importació de mà d'obra barata peninsular, en anys passats, segueix en els nostres dies la importació d'empreses foranes que n'extreuen grans beneficis en haver-hi trobat unes facilitats que difícilment poden obtenir en altres indrets de la península Ibèrica.

Una bona mostra d'engany i maltracte

Molts de ciutadans de Palma que treballam a les Associacions de Veïnats, quan ens posam a analitzar les actituds dels responsables municipals que ens governen i administren, no podem deixar de percebre, cada dia amb més claredat, que intenten d'enganyar-nos i fer-nos passar amb cançons, al·ludint a mil i un pretextos diferents i diversos: que si la manca de pressupost, que si la confecció de plans, que si les dificultats d'ordre tècnic o burocràtic, que si les etapes d'un procés, etc. etc. Tot això, per a no dir que els feim nosa!

Perquè podríem arribar a creure que totes les seves afirmacions són certes. Però llavors, això s'hauria de poder contrastar amb la comprovació que efectivament tenen vertader interès a posar-se al servei dels ciutadans i atendre'ns amb ganes. Sense gens de por a anar errat de comptes, hom pot afirmar que des d'altres instàncies de l'Ajuntament de Ciutat, Associacions de Veïnats s'han vist menyspreades i maltractades en nombroses ocasions. Hom rep la sensació que el tracten de beneït! Et diuen una cosa, llavors et diuen la contrària i llavors et diuen que no han dit res de tot això! I t'ho has d'empessolar, tant si t'agrada com si no t'agrada!

Eines de caire polític

A canvi de tot això, quan és l'Ajuntament el que precisa de figurar com a patrocinador, organitzador o realitzador de determinades activitats, resulta curiós d'observar la instrumentalització política de la qual són objecte aquestes mateixes associacions veïnals que han estat maltractades abans: convertides en recaders no pagats d'un Ajuntament que vol que li facin la propaganda gratuïta a les barriades, han de dur a terme tot allò que correspondria de fer als mateixos funcionaris municipals: detecció de deficiències en l'enllumenat públic, en la pavimentació, en la semaforització, en la senyalització, en l'abandó de vehicles; repartiment de propaganda, cartells, fulletons, etc. tot perquè hi figuri l'Ajuntament.

Aquesta instrumentalització política

de les Associacions Veïnals per part de l'Ajuntament arriba al punt de manifestar-se en el suport que se'ls demana a determinades actuacions públiques més o manco conflictives. És clar. L'Ajuntament subvenciona determinades activitats de les Associacions, a canvi que aquestes li donin el suport que, en un determinat moment, precis; enlloc de fer palesa la realitat que les subvencions de l'Ajuntament no són altra cosa que una petita part dels doblers que els mateixos ciutadans ja han posat a les mans municipals prèviament, amb el pagament dels corresponents impostos, taxes o contribucions.

Conclusions

1. El fet que existeixin Associacions Veïnals comporta que hi ha uns col·lectius de ciutadans que s'han agrupat per defensar els interessos col·lectius d'un sector de la població. Davant la realitat d'uns serveis públics totalment insuficients i marcadament deficients, si aquests veïnats es prenen seriosament el seu paper de ciutadans desitjosos de participar directament en la vida pública, no tenen altre camí que la reivindicació permanent d'allò que els poders públics s'han compromès a fer-hi i que encara no l'han duit a terme (donant per supo-

sat que els compromisos adquirits prèviament són els que la barriada realment necessita, cosa que molt sovint no s'ajusta a la realitat).

Una Associació de Veïnats, pel fet de ser-ho, no pot deixar de ser reivindicativa, encara que li ho impedeixin les instàncies municipals i intentin d'apagar el caliu de la protesta i de l'exigència d'un canvi en la política social, amb l'oferta d'unes pessetes de subvenció a determinades activitats (que d'altra banda l'Ajuntament tot sol no podria realitzar pel seu compte a tan baix cost).

2. La instrumentalització política de les Associacions de Veïnats per part dels poders públics, no pot tenir altra resposta de part dels veïnats que un increment creixent de postures crítiques que no solament tendeixin a llevar-se de damunt la dita instrumentalització política, sinó que portin a posar els interrogants que facin falta a l'actuació política general, oferint-hi d'altres alternatives que es consideren més adequades per a resoldre els problemes ciutadans.

Cecili Buele i Ramis
Vicepresident de l'Associació
de Veïnats Camp Rodó/
Cas Capiscol
Febrer, 1989

Després de les primeres eleccions democràtiques del 79 el poble de Campanet ha tingut batlle de la U.C.D., batlle d'AP i ara, batlle del PSM-Esquerra Nacionalista. En els consistoris anteriors al format per les eleccions del 86, el PSM-Esquerra Nacionalista hi fou present però és ara quan es veu realitzat una gran part del projecte d'esquerra nacionalista gràcies al batlle Francesc Aguiló i a l'equip de militants i simpatitzants del Partit Socialista de Mallorca.

Francesc Aguiló té trenta-tres anys, és casat i pare de dos fills. Treballa a la Caixa de Pensions.

Quina ha estat l'actitud de la gent del poble davant un batlle d'Esquerra Nacionalista?

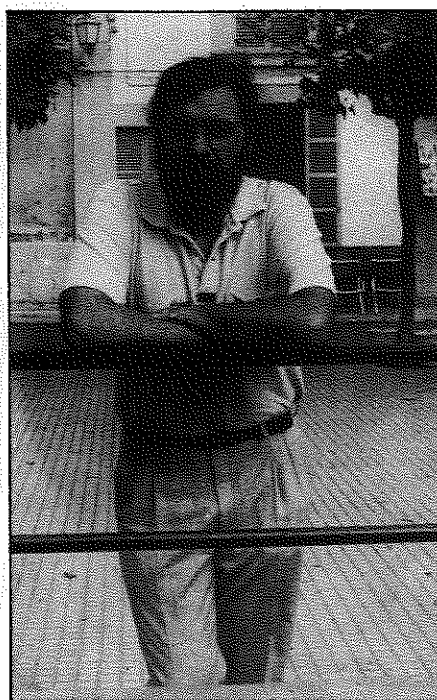
La gent del poble estava un poc a l'expectativa però ara ho veu com una cosa natural. Hem pogut demostrar que els del PSM no hem anat a la Sala per a culturalitzar sinó que qualsevol aspecte de la realitat del poble ha estat atès, per exemple, la creació d'un Servei d'Assistència Social, la modernització de l'administració en un període relativament curt de devuit mesos, les sis tombes esbucades durant els mandats anteriors i que l'anterior batlle no va saber o no va voler solucionar...

Si, però també haureu dut a terme iniciatives de caire cultural.

És clar que sí. Som el tercer ajuntament de Mallorca que té un Reglament de Normalització Lingüística, i curiosament el Consell Insular de Mallorca el va demanar perquè pogués servir d'orientació a altres ajuntaments. Però el que és més important és que s'aplica. Hem creat una Banda i una Escola de Música. L'Ajuntament fa préstecs sense cap interès als membres de la Banda per a l'adquisició dels instruments, ja n'hem fet tres.

Quin és el teu punt de mira com a batlle?

Bé, la concepció que jo tenc és que el pressupost ha d'orientar la gestió de l'Ajuntament i per això és imprescindible que els pressupost estiguin realitzats abans de començar l'any. Dins el segon any de la

Francesc Aguiló i Pons, batlle de Campanet

nostra gestió això ja s'ha aconseguit i per això hem començat el 1989 sabent que podríem mantenir el Servei de l'Assistència Social, que es podia crear una nova plaça de Policia Municipal i a l'Escola de Música.

Per a tenir els pressuposts a punt i en el

moment més adequat ha estat necessari incidir molt en el funcionament de l'administració. S'han d'explotar correctament i bé els recursos propis de l'Ajuntament per a posar en pràctica tots els projectes. No hem augmentat de forma espectacular impostos com han fet altres ajuntaments sinó que hem anat a millorar la gestió amb el fi de recaptar el màxim de recursos sense haver d'augmentar els impostos més amunt del nivell de vida. Et puc posar exemples concrets:

—L'autoliquidació de la plusvàlua, feia vuit anys que l'Ajuntament no cobrava ni un duro en aquest sentit; l'any 88 s'han recaptat per aquest concepte unes 800.000 ptes.

—Una major vigilància de les obres: es recaptaven de tres-centes a quatre-centes mil pessetes, cada any, per permisos, i amb la nostra gestió 1.900.000 ptes. durant el 1988.

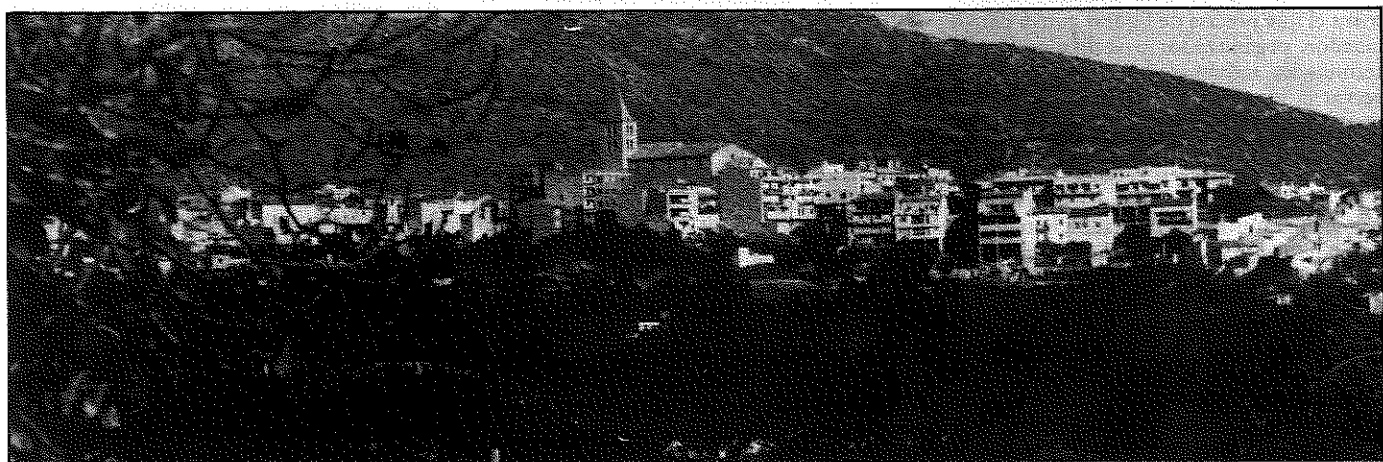
—Els comptadors d'aigua, n'hi havia d'espanyats, no es cobrava puntualment. Gràcies a l'adob hem aconseguit recaptar més doblers.

—El 87 vam tenir 8.000.000 de superàvit, només amb mig any de gestió. El 88 ha estat l'any que hem gastat més doblers, s'havia augmentat el pressupost en 10.000.000 i hem tengut un superàvit de 5.000.000.

Un moment, i quina utilitat té per un Ajuntament acabar l'any amb superàvit?

Això ens permet consolidar la Banda de Música, li hem dedicat 1.500.000 de pessetes per al 1989. Mantenir el Servei de l'Assistència Social, un milió per al 1989. Ha possibilitat que rebaixem en un 50% els impostos d'aigua, clavegueram, fems, als jubilats amb menys ingressos; ja hem tingut onze peticions.

Hem fet una remodelació de l'edifici de l'escola: hem canviat totes les finestres, que estaven totalment abandonades, i pintat tot l'edifici, tant l'interior com l'exterior. Hem augmentat les subvencions a l'APA: 250.000 ptes/any. També ajudes puntuals a l'escola.

El fet de tenir superàvit ha fet que puguem mantenir el Servei de l'Assistència Social. Aquest servei ha possibilitat una sèrie de millores per a la gent del nostre poble:

—Una persona tindrà a patir d'ara paga de l'INSERSO per una minusvàlua quan aquest problema existia des de fa més de set anys i mai no s'havia sabut plantejar.

—Unes quinze peticions de complementació de pensió per a invalidesa a partir dels 55 anys.

—Peticions concretes sobre famílies necessitades, en aquest moment ja s'han aconseguit unes 600.000 ptes.

Bé, idò, totes aquestes coses no s'haurien aconseguit si no haguéssim tingut una Assistent Social. Mentre jo sigui batlle i es detectin necessitats en aquest sentit, tindrem una AASS al servei dels companeters. He de dir que fins ara aquest servei ha estat subvencionat en un 75% amb fons que no eren del municipi i, a més, 350.000 ptes. del C.I.M. en concepte de mobiliari.

Heu aconseguit molts dobbers d'altres institucions?

Hem aconseguit tots els que hem demanat fins ara. S'ha produït una desmitificació en el sentit que a Campanet només era possible aconseguir dobbers a través d'un batlle, de dretes perquè a Ciutat governen les dretes. Es pot desmentir perquè els números canten: 7.500.000 per la Casa de Cultura —és la part baixa del cine—, 9.000.000 per la segona fase del Centre de la Tercera Edat, 6.000.000 per a la segona

fase del vestuari del poliesportiu, 11.000.000 per al Pla d'Obres i Serveis del 88.

Les relacions amb les institucions són bones i són receptives a les nostres propostes, sobretot en matèria d'ajut i subvencions. Tot allò que hem demanat ho hem aconseguit, llevat d'una pista de tennis que hem decidit fer-la amb els nostres propis recursos. Allò que intentam és aprofitar tot el que surt per a millorar les possibilitats de vida dels nostres joves i qualsevol persona del nostre poble. Per exemple: convenis amb l'INEM, aquest any feim un curs i el que ve en farem dos. Les persones que realitzen aquests cursos tenen més possibilitats de trobar feina, ja que l'empresari té una rebaixa important, li surt gratis la cotització de la seguretat social si contracten una persona que realitza el curset.

Crec que fas molta feina en temes que no són propiament de Campanet, com la mancomunitat del Raiguer, el centre d'educació especial Joan XXIII, la Federació de Municipis, què fas?

És veritat que són temes supramunicipals, però tot això ho faig per Campanet, és a dir, als campaneters ens ha d'interessar ser presents en tots els llocs que puguem aconseguir millores per al nostre poble, per a la gent que hi viu. He format part de la comissió del Joan XXIII i vaig proposar un repartiment del 33% pels ajuntaments implicats que després va passar al 50%, l'altre 50% serà cobert per la Comunitat Autòno-

ma. Campanet haurà de pagar unes 800.000 ptes.

Hem estat memebres de la comissió de redacció d'estatuts de la futura Federació de Municipis de les Illes. Pràcticament, la feina inicial està acabada.

Hem fomentat la Mancomunitat del Raiguer que estava adormida. Per exemple, el 89 el Servei de l'AASS dependrà de la Mancomunitat. També, a través d'ella s'establirà un servei de tècnic de biblioteques per als municipis de Selva i el nostre. Ens regalen als deu municipis, que formam la Mancomunitat, una màquina de tallar batzers. La Mancomunitat serveix per a fer major pressió davant problemes que ens afecten a tots com, per exemple, els renous nocturns.

Quin és el projecte més immediat?

Un dels problemes que és molt difícil de solucionar és el del tràfic interior i per això volem dur a terme dues mesures concretes: una nova plaça de policia municipal i un nou vial que descongestioni el centre. El nou vial ja ho hauríem fet si haguéssim trobat les coses ben fetes pels ajuntaments anteriors. Hi ha hagut un abandonament per part dels batlles anteriors en el sentit que no van ser capaços d'aprovar les normes subsidiàries, i per això no hem pogut obrir aquest nou vial que hauria d'haver-se fet ja fa anys. Aquest problema que patim de la circulació no és una cosa nova sinó que l'arrossegam d'ençà que hem canviat el carro pel sis cents.

J.O.

La reforma de l'Estatut: un tema central per al futur de les Illes Balears

Les Illes Balears viuen un període decisiu de la seva història. Els propers anys seran crucials per a determinar quin serà el rumb dels nostres pobles.

I una de les qüestions importants que es jugaran serà el saber cap a on derivarà l'actual règim autonòmic.

Anirem cap a un autogovern suficientment dotat de veritable poder polític, legislatiu i financer, o cap a una descentralització administrativa tan sols reduïda a una capacitat de gestió tutelada i parcial? Podrem fer front des de les nostres pròpies illes als problemes econòmics, socials, i culturals que ens afecten, o seguirem vivint en societats que han perdut el control del seu propi destí?

Passats els anys de la transició política ja comença a esser hora de definir aquestes qüestions. Fa unes setmanes alguns sindicalistes afirmaven que la vaga del dia 14 de desembre havia significat el punt final a la transició política, a un model de negociació i de consens social que havia exigut als treballadors que minvassin les seves demandes amb el pretext de la fragilitat del sistema o de la necessitat de sostenir un govern progressista. En matèria autonòmica també necessitam un dia 14.

Necessitam un gran acord polític i social per fer real l'autogovern, perquè unes institucions tutelades i sense competències no ens serveixen, no ens són útils. Cal fer guanyar credibilitat a la nostra autonomia i això sols és possible si serveix per a transformar la societat, per a dissenyar una política pròpia des de les Illes Balears, que sigui el fruit d'un procés democràtic d'elaboració.

I si hi ha partits que per preteses «raons d'estat» s'oposen a això, aquests partits no ens serveixen. Són partits que ac-

tuen com a agents del centralisme, partits que no tenen res de progressistes.

No es tracta de triar entre una autonomia petita o una autonomia gran, es tracta de triar entre una mena de falsa descentralització, progressivament retallada, generadora d'institucions fantasmagòriques, que en lloc de generar consciència d'identitat col·lectiva generarà descrèdit i abonarà el retorn al centralisme pur, o per altra banda escollir la via de fer real un procés que dugui al ple autogovern, a l'assoliment d'una identificació social i col·lectiva, d'aprofundiment de la democràcia.

Vet aquí quina és la importància de la reforma de l'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears. La reforma de l'Estatut és imprescindible, i ha de permetre assumir les competències no atribuïdes expressament a l'Estat per la Constitució. I aquesta reforma ha d'incloure la modificació dels errors i de les contradiccions advertits en els textos d'alguns articles i la dels articles que limiten l'autogovern dels pobles de les Illes Balears, especialment alguns dels que foren redactats arran de l'adopció dels acords autonòmics presos per la UCD de Leopoldo Calvo Sotelo i el PSOE de Felipe González frenant el procés autonòmic, el 31 de juliol de 1981.

CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDÈNCIA

ESTATUT D'AUTONOMIA DE LES ILLES BALEARS

GOVERN BALEAR

La UCD i el PSOE encarrilaren el procés autonòmic balear per la via «lenta» de l'article 148 i, encara, per si no n'hi hagués prou dins el vagó de coa, entre les comunitats madrilenya i extremenya. Més tard, a l'any 1985, el Grup Parlamentari Socialista en el Congrés de Diputats rebutjà les proposicions de llei orgànica de transferències d'educació a la comunitat de les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari i universitari, en matèria d'aigües i aprofitament hidràulic, mitjançant els procediments establerts en els números 1 i 2 de l'article 150 de la Constitució, a iniciativa del Parlament Balear.

El 9 de novembre d'enguany el PSOE fou l'únic grup que s'oposà a què el Parlament Balear iniciés els tràmits per tal de procedir a la reforma de l'Estatut. Estam per tant davant la mateixa actitud de dependència i submissió del PSOE de les Illes Balears, per la seva incapacitat d'adoptar una política autònoma que partesqui dels interessos i la realitat de les illes.

Oposar-se a ampliar la nostra autonomia amb arguments demagògics, o recordant-nos que això afavorirà a la dreta governant, és una actitud inadmissible i estèril. Provinciana en definitiva.

Amb motiu de la celebració del 6è. aniversari de l'entrada en vigència del nostre Estatut d'Autonomia i de les declaracions institucionals del President del Parlament Balear, del President de la CAIB, així com del responsable de política institucional del partit que té en les seves mans el govern de l'Estat, pens que és necessari que els nacionalistes d'esquerra facem unes reflexions públiques i demanem el suport dels ciutadans del nostre país, amb urgència, a una línia política de lluita constant que persegueix la mobilització i participació dels pobles de les Illes Balears.

Les Illes Balears viuen un període decisiu de la seva història com a país. Els propers anys seran crucials per a determinar quin serà el seu rumb com a col·lectivitat a l'hora del canvi de mil·lenni. Bàsicament, el futur sorgirà de les iniciatives i actuacions que s'emprenguin en relació a cinc grans qüestions que ara mateix encara tenim pendents de resolució:

a) Cap a on derivarà l'actual règim autonòmic? Cap a un autogovern suficientment dotat de veritable poder polític, legislatiu i financer o cap a una descentralització administrativa tan sols reduïda a una capacitat de gestió tutelada d'autogovern i, sobre tot, el Parlament de les Illes Balears?

b) Continuarà l'actual model de creixement basat fonamentalment en la depredació del medi natural i en el guany immediat o, contràriament, s'imposarà la racionalització i la planificació del creixement amb l'objectiu de salvaguardar els recursos naturals limitats que ens queden?

c) Serà possible que els sectors socials amb problemes d'atur, marginació social, drogadicció, rendes baixes, bosses de pobresa, es segueixin veient tan poc atesos com fins ara per part de la majoria de les institucions públiques? Serà possible que no es donin passes concretes per a afavorir l'integració dels immigrants?

d) La llengua, la cultura i la identitat pròpies dels illencs avançaran cap a la seva definitiva normalització social o, per contra, s'incrementarà la seva tendència actual cap a la minorització i la marginalitat?

e) Com afrontaran les Balears el repte de l'Acta Única Europea? De quin signe seran les repercussions i les conseqüències que aquesta integració produirà sobre la societat, l'economia i la identitat cultural illenques?

Creim que aquestes cinc grans qüestions haurien d'esser objecte d'un ampli debat social i fruit d'actuacions quotidianes decidides. És la feina de cada dia la que arriba a donar resultats i no les grans declaracions, la publicitat i la creació de la burocràcia, moltes vegades innecessària. La nostra posició és:

1. Consideram del tot necessària la reforma immediata i en profunditat de l'actual Estatut d'Autonomia, del qual caldria

eliminar-ne les limitacions institucionals (ensenyament, sanitat, acció social, mitjans de comunicació, treball, règim local, planificació econòmica,...) En cap cas, però, ésser partidaris de la reforma estatutària no pot servir com a cortina de fum per amagar les deficiències que hi ha hagut fins ara en la gestió de l'Estatut actual, del qual se n'ha tret un rendiment molt inferior del que hauria estat possible i desitjable. Fins ara, no s'ha sabut fer suficientment atractiva l'autonomia (oferint eficàcia i moralitat a l'administració, sintonitzant amb els problemes puntuals de cada dia, donant pas a una major participació dels col·lectius socials...) ni tampoc no s'ha volgut utilitzar l'Estatut com a instrument per a la necessària recuperació nacional de les Balears.

2. Cal realitzar una política territorial que sigui clarament proteccionista del medi ambient. El territori illenc no pot continuar essent sotmès a la pressió urbanitzadora

Cap on va la nostra autonomia?

que pateix actualment. Es fa necessari garantir la protecció efectiva i immediata de tots els espais que ja estan catalogats com a paisatges naturals a protegir. És urgent assegurar la conservació definitiva de Cabrerà mitjançant la seva declaració com a Parc Nacional per les Corts de l'Estat. Cal aturar la creació de noves urbanitzacions en el litoral i impedir l'expansió constructora pels espais rústics aptes per als usos agrícoles o que constitueixin paisatges culturals diferenciats. A hores d'ara, la creació de nova oferta turística contribueix a devaluar encara més l'oferta actualment existent. Els camins del creixement turístic han de passar per la rehabilitació de la planta hotelera actualment ja envellida i per la regeneració de les zones turístiques més degradades. Afortunadament, sembla que ja comença a haver-hi un ampli consens social sobre la necessitat de frenar l'actual creixement desorbitat. Ara és l'hora, per tant, de traduir en decisions polítiques proteccionistes aquest estat de preocupació col·lectiva.

És inadmissible que es digui a la població, per part de polítics responsables, que protegir el nostre territori és car, quan sabem que protegir pot ser molt barat si no s'aproven de qualsevol manera, com fins ara ha

succeït, plans parcials. A més a més, pensam que les persones responsables de les institucions han de mantenir una elemental prudència quan saben perfectament que una sentència d'un tribunal encara està subjecte al que pugui dictaminar el Tribunal Suprem.

3. La problemàtica social existent a les Illes Balears és ben clara. Coneixem la realitat per poc que anem pels carrers i places. Existeixen interessants estudis sobre els problemes concrets dels sectors socials més necessitats. En contraposició al que deim, observam que manca a hores d'ara, una actuació decidida front als problemes que afecten dia a dia als col·lectius socials que l'actual dinàmica del sistema capitalista cada dia margina més. És intolerable que segueixen existint determinats problemes de marginació social, la manca de xarxes suficients d'atenció a minusvàlids, toxicòmans, bosses de pobresa, atenció domiciliària... Ens demanam moltes vegades quins són els resultats concrets de les polítiques institucionals respecte a aquests temes. Reclamam actuacions directes.

4. La llengua catalana presenta a les Balears una situació que, com a mínim, cal considerar preocupant. Fins ara s'ha confiat quasi exclusivament la seva normalització al seu ensenyament com a matèria escolar. Ara ja tenim la perspectiva suficient per a saber que tan sols per aquest camí mai no podrà assolir-se una situació de vertader normalitat lingüística. Les dades més recents indiquen que s'està produint una regressió accelerada en l'ús oral de la llengua, especialment alarmant a Palma i a l'illa d'Eivissa. Mentrestant, però, des de fa tres anys és vigent una Llei de Normalització de la que se'n fa una aplicació ínfima. I també es ben habitual escoltar declaracions purament retòriques favorables a la normalització. Creim que és del tot necessari passar de les paraules als fets. Cal començar a considerar la normalització lingüística com una qüestió d'estat, i, en conseqüència, tots els poders públics han d'assumir sense covardies les seves responsabilitats. La normalització social de l'ús de la llengua catalana ha d'esser un objectiu prioritari de les institucions polítiques -autonòmiques i estatals-, dels organismes públics i privats, i també de la totalitat dels ciutadans. Desentendre's d'aquest compromís significa convertir-se en responsables de la desaparició progressiva de la llengua que ens és pròpia des de fa més de set-cents anys. Davant una situació com l'actual es fa necessari adoptar mesures obertament favorables a l'ús del català en tots els àmbits de la vida social. I sobretot és molt urgent crear actituds ciutadanes de lleialtat envers la llengua pròpia de les Balears. De l'actual Llei de Normalització cal fer-ne d'immediat una aplicació integral. I, a més a més, caldrà completar-la amb l'adopció d'altres mesures que siguin eficaces per a retornar l'ús del català a la seva normalitat social.

5. Un àmbit en el que la nostra llengua i cultura es troben en una situació greu d'anormalitat és en el dels mitjans de comunicació audiovisuals i escrits. És imprescindible disposar ràpidament d'un sistema comunicatiu en llengua catalana que consideri les Balears com el seu espai preferent de referència. Davant de la multiplicació de l'oferta televisiva en castellà que es produirà pròximament -TV privada i per satèl·lit-, caldrà assegurar l'accés dels illencs a tots els canals en català que hi hagi i, al mateix temps, caldrà promoure la creació d'un canal propi de TV i l'increment de la capacitat de producció del centre de té la TVE a Balears. Així mateix, cal potenciar les televisions locals i lliures.

En el terreny radiofònic, la situació actual és desoladora, malgrat els avanços que es produeixen a RNE a través de les seves cadenes, a les ràdios locals i lliures i Radio Jove i alguns professionals que a les seves emissores fan el que poden. És imprescindible posar a l'abast dels radiooïdors una oferta en català que sigui la suma d'una sèrie de mitjans de titularitat diversa (estatal, autonòmica, municipal, privada). Així mateix, cal afavorir i estimular la reconversió lingüística dels mitjans radiofònics i escrits que actualment estan del tot castellanitzats. En tots els casos, els projectes comunicatius que vulguin contribuir a la normalització de la llengua ha d'esser mereixedors del suport dels poders públics. Disposar d'un sistema comunicatiu en llengua catalana és del tot imprescindible per a la normalització de la llengua i per a produir una cultura audiovisual de masses (cine, vídeo, discografia...) que s'expressi en català i que respongui a les necessitats creatives de la nostra cultura.

Evidentment, aquesta aspiració tan sols podrà considerar-se satisfeta en el cas que s'aconsegueixi un sistema de comunicació en català que sigui competitiu, en ter-

mes de quantitat i de qualitat, amb l'existent en castellà.

6. L'entrada en vigor l'any 1992 de l'Acta Única Europea originarà una quantitat considerable de repercussions sobre les Balears. A hores d'ara, creim que la nostra societat encara no n'és conscient, i es desconeix insensatament les conseqüències que se'n poden derivar. Convendria que d'immediat se realitzassin els estudis de prospectiva que siguin necessaris per tal d'avaluar els impactes (demogràfics, econòmics, territorials, agrícoles, culturals, lingüístics...) que pot provocar la integració. Creim que les Balears han de tenir plena consciència de les repercussions d'aquest fet i com a derivació, han de tenir la voluntat de controlar-ne al màxim el efectes. Cal integrar-se plenament a Europa sense sofrir-ne conseqüències adverses. Per aconseguir-ho serà necessari enfortir la identitat cultural i lingüística i la consciència nacional del nostre país per tal de fer possible que la unió europea ens enriqueixi

enlloc de despersonalitzar-nos encara més.

Les Balears han d'aprofitar al màxim les possibilitats d'esser directaments presents a Europa que se deriven de la participació en aquells organismes comunitaris que són representatius d'àmbits territorials no estatals. En concret, cal potenciar amb decisió la presència en l'Assemblea de Regions Europees (ARE), en els processos de regionalització europea, en les relacions entre els països mediterranis...

En definitiva, cal promoure l'adopció per part de la societat de les Balears de tot un nou conjunt d'actituds, i a la vegada, potenciar-les a partir de les institucions públiques:

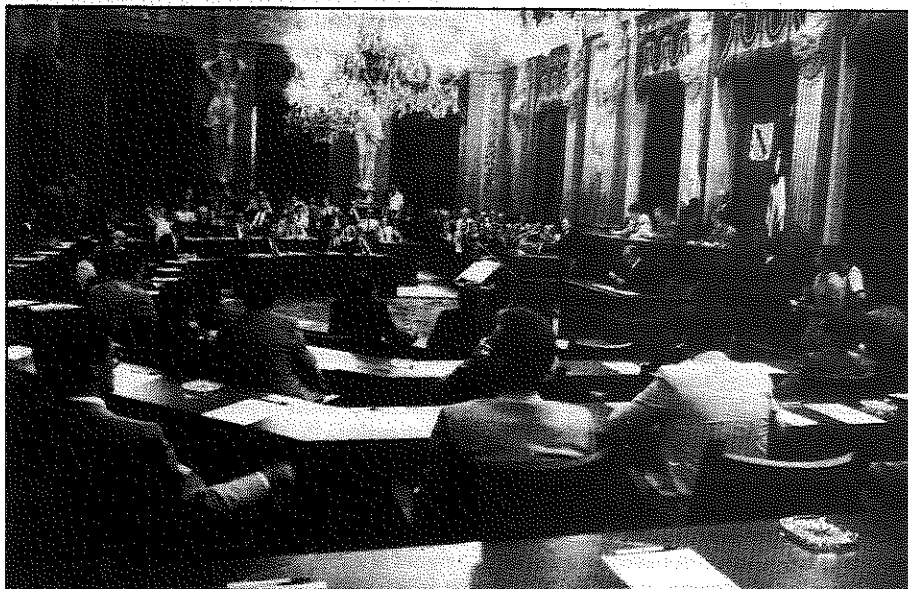
- el respecte absolut pel medi natural
- la valoració positiva i l'adhesió activa al patrimoni cultural i lingüístic de les Balears,
- la defensa d'un model de creixement econòmic racional i equilibrat, que sigui poc agressiu envers el medi i els recursos naturals limitats amb què comptam,
- la lleialtat a la personalitat històrica i nacional dels pobles de les Illes i, com a derivació, al seu procés de recuperació institucional i política,
- una solidaritat responsable amb les generacions futures d'illencs, als quals cal garantir la possibilitat de comptar amb els recursos naturals que necessitin per a tenir una qualitat de vida digna,
- una solidaritat eficaç envers els sectors socials i les zones territorials que sofreixen processos de marginació i de crisi,
- una voluntat de col·laboració en la realització d'un projecte de país que se caracteritzi per tenir la identitat pròpia plenament normalitzada i la capacitat d'oferir benestar i la possibilitat de la plena realització personal als seus ciutadans.

Palma, 7 de març de 1989

SEBASTIA SERRA

BUSQUETS

Diputat del G.P. PSM-EEM

Cabrera, Parc Nacional de les Illes Balears

La formalització del conveni proposat pel Ministeri de Defensa, significaria una ridiculització absoluta de la decisió presa pel Parlament, cambra que representa democràticament els pobles de les illes. És el Congrés de Diputats el que ha de decidir sobre la proposició de llei, que va ésser aprovada unànimament per tots els grups parlamentaris.

El Govern i la FSB-PSOE poden tenir totes les converses que creguin, però no poden passar per damunt l'acord del Parlament. Si és cert que el President Gabriel Cañellas espera per a retirar la proposició de llei que el grup socialista s'afegeixi a la seva decisió, es comprova, una vegada més, la manca de voluntat del Govern Balear per a impedir la destrucció dels ecosistemes naturals de les Illes Balears.

No és admissible que es negoci amb la nostra sobirania, i amb el nostre territori. I és una pura il·lusió pensar que per renunciar a aquest dret del nostre poble el Govern de Madrid abocarà els milions sobre les illes. Contràriament l'experiència ens demostra que sols aquelles comunitats autònomes que han mantingut la seva personalitat i la seva sobirania han aconseguit resultats tangibles en la negociació amb Madrid.

El PSM rebutja qualsevol possibilitat de què el Parlament sol·liciti la retirada de

la proposició de llei aprovada. I ens reafirmem en la necessitat de la immediata declaració de Cabrera com a Parc Nacional marítimo-terrestre, amb inclusió d'àrees de Reserva Integral. Amb la consegüent incompatibilitat d'aquesta declaració amb la continuació de les activitats militars.

El Conveni proposat pel Ministeri de Defensa s'acosta al ridícul quan proposa el finançament, el seu càrrec, d'una estació biològica, i insisteix un cop més en la realització de maniobres i exercicis de tir, amb supervisió científica.

En el tema de Cabrera s'ha demostrat massa clar el centralisme que afecta a les formacions polítiques estatals (PSOE i PP). El PSOE, en especial, amb la seva actitud, les seves ambigüitats i els seus silencis, s'ha manifestat com un partit profundament centralitzat, incapacitat per a adoptar actituds pròpies davant els temes importants. I això és molt greu, ja que ens hau-

rem de qüestionar el caràcter d'un partit que no és capaç de mantenir les seves decisions, que no denuncia les actituds contràries als acords del Parlament de les Illes, i, en el millor dels casos, intenta jugar una espècie de doble joc (amb una cara a Madrid i una altra a les illes).

Si hem de renunciar al que creim necessari i convenient per a les Illes Balears per la suposició de què a Madrid no ens ho acceptaran, estam condemnant les nostres institucions a no tenir cap capacitat autònoma de decisió, a acceptar el paper província que ens adjudiquen, i a no deixar d'ésser mai una "autonomia de tercera".

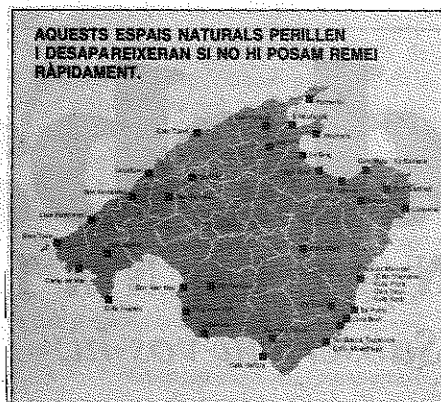
És per totes aquestes raons, i d'acord amb la decisió del Parlament de les Illes Balears, que la proposició de llei de Cabrera ha de seguir el seu curs parlamentari. Aquesta és la única actuació coherent, i la que hem d'exigir totes les forces polítiques i socials.

LA NOSTRA CAMPANYA NECESSITA LA TEVA COL·LABORACIÓ.

Associació declarada d'Utilitat Pública
per acord del Consell de Ministres del 19-6-85

Membre de la Unió Internacional per a la
Conservació de la Naturalesa i dels Recursos
Naturals (UICN)

AQUESTS ESPAIS NATURALS PERILLEN
I DESAPAREIXERAN SI NO HI POSAM REMEI
RÀPIDAMENT.

Massa sigles

Darrerament, en un moment en què la nostra nació es troba, probablement, més amenaçada que mai (per diverses causes: demogràfiques, polítiques, econòmiques, i culturals), han proliferat petites organitzacions nacionalistes. Hem referenciat als dos MDTs, el MDT-IPC, actiu el 1987, i el MDT-PSAN, que ha treballat molt el 1988; la secció local de Palma de l'ERC; i La Crida, una singular organització que creïm poder qualificar de «para-política». Tot això mentre el partit nacionalista més clàssic i arrelat, el PSM-EN, és consolidava després de la crisi de 1986; i s'esfondrava la «regionalista» Unió Mallorquina. Tots tenen aspectes positius —uns la combativitat, altres unes sigles històriques—, però caldria que ens fèssim una pregunta: És això útil per el redreçament nacional?

M.R.

Genocidis propis i aliens

El 1492 fou el principi de la fi per a les cultures americanes dites precolombianes. Un immens genocidi s'inicià llavors. Primer caigueren les Antilles. Aviat no restà ningú per contar-ho. Després s'enfonsaren els grans imperis, els bel·licosos asteques i els orgullosos inques. Més tard els anglesos exterminarien amb fredor i precisió els pells-roges de les praderes, i d'aquest genocidi feren un mite. Els súbdits de la Corona de Castella (sembla que aquest és el terme més correcte) es mesclaren amb les indígenes en un mestissatge que no impedí la més absoluta aculturació. Lògicament celebrar

aquest holocaust resulta tan cínic com macabre. Ara bé, també ens hauríem d'aturar a reflexionar sobre altres genocidis, més propers. El 1229 fou per Medina Mayurqa el mateix que el 1521 per Tecnochtitlan i el 1533 per Cuzco. Entre les flames dels incendis i el saqueig de la soldadesca desaparegueren civilitzacions complexes i refinades, posseïdores de cultures originals, superiors en alguns aspectes a les d'Europa Occidental. Potser farem bé no celebrant mai cap tipus de genocidi, ni proper ni llunyà.

M.R.

JO ESCOLT

Ràdio Mediterrània

FM

104.4

88 90 92 94 96 98 100 102 104 106 108

la que parla com tu!

el Temps

UNA ALTRA MANERA

DE SER NORMALS

(Cada setmana al quiosc)

debat

NACIONALISTA

Subscriuiu-vos-hi:

Gran Via de les Corts Catalanes, 570, Tel. 254 97 02 - 08011 Barcelona

Revista independent de
documentació política

Compromís cristià i compromís nacional

Els cristians adoram un Déu que viu dins una tenda i per això defuig qualsevol casta de classificació i de fixació, però que no s'està enlairat en el cel, indiferent a la sort dels homes que Ell mateix ha creat, sinó que, per Jesucrist, el seu Fill, es comunica a l'home i s'encarna en allò que és i en el poble del qual fa part.

Per això, els cristians no anunciarem amb totes les conseqüències la Paraula del Déu alliberador si no assumim les aspiracions del nostre poble. I és que no som una raça a part, una casta d'elegits, sinó llevat dins la pasta, carn de carn i sang de sang del nostre poble.

El compromís cristià amb tots els pobles oprimits és fruit de la lluita per la justícia i la solidaritat, és un dels aspectes de la nostra lluita contra el pecat estructural que deshumanitza la persona.

Per això, l'assumpció cristiana del fet nacional no neix de l'oportunisme ni de cap desig de proselitisme, sinó de la pròpia experiència del Déu alliberador d'Israel. No pretenem fer res d'especial, no volem ésser protagonistes de res; simplement, volem ésser poble amb el poble.

Si l'Església està empeltada en un poble sense identitat, ella mateixa la perdrà perquè deixarà de tenir un element clau de referència com el diàleg amb la cultura. Així, «ésser cristians ens vincula amb el Déu fet història, que és la història de la solidaritat amb el seu poble; del qual assumim la humanitat i el destí; i aquesta compenetració limitada i, ho hem de dir, pobra en el seu abast immediat, no fou obstacle per tal que fos la via, la mediació per arribar (Crist) a ésser el salvador de tota la humanitat. I aquesta és la causa profunda que ens permet celebrar avui una volta més la seva mort, i proclamar-lo viu (Cfr. Act. 25, 19); però també quedam atrets i presos per la seva vinculació històrica al seu poble» (Josep Amengual i Batle, Poble i Església Local. Vint anys de postconcili a Mallorca, Inca 1985, 126). En aquest context, la lluita per la nostra llengua despassa la sociolinguística, fins i tot la voluntat de voler fer intel·ligible la litúrgia: quan l'Església prega i s'expressa en català, fa seus els gemencs i els desigs del nostre poble. Així s'explica en tota la seva amplitud el gran esforç de traduccions que ha duit a terme i la insistència a mantenir en el passat, la predicació i la catequesi en català.

Ara bé, els cristians posam missions, per un desenvolupament integral del nostre poble a tres nivells:

-A nivell polític, tot defensant el dret d'autodeterminació de tots els pobles (Pacem in terris, 96), per bé que això no vol dir que l'Església s'hi apunti d'un manera militant «perquè no està lligada a cap siste-

ma polític» (Gaudium et Spes, 76), però sí defensant aquest dret quan és negat.

-A nivell socio-econòmic, lluitant contra la desigualtat econòmica i d'oportunitats, i contra qualsevol discriminació per raó de sexe, ideologia, llengua, etc.

-A nivell personal, en defensa de la llibertat d'expressió i de realitzar el propi ideal.

Aquesta triple dimensió adquireix un especial relleu en la problemàtica derivada de la forta immigració que ha suportat la nostra terra. Qualsevol mesura discriminatòria envers dels immigrants, per bé que suposadament justificada, és un atemptat contra la dignitat de l'home i una blasfèmia al Déu que «derroca els poderosos dels solis i exalta els humils» (Lc 1, 52). La paraula «foraster» ha d'ésser exclosa del nostre vocabulari, sobretot perquè sol aplicar-se a qui ha estat foragitat, per la fam, de la seva pròpia terra. No podem, en nom de la nostra pàtria, blasmar els qui han estat oprimits en la seva. No ho oblidem: quan els pobres ens miren amb odi o amb indiferència és que som el bàndol dels opressors. I aquesta actitud d'acollida i de solidaritat fraterna no mancava la nostra ferma exigència d'integració, sinó que la confirma perquè així els oferirem no solament pa, sinó també una nova pàtria en la qual po-

dran realitzar-se com a persones.

En les circumstàncies concretes del nostre poble, s'ha de remarcar ben clar que, a vegades, som temptats pel recurs a la violència i a la por. No podem construir un poble més lliure i més fraterno, amo d'ell mateix i senyor del seu destí, sobre la mort i la sang. La violència engendra violència; més que mai hem d'enarbolar el diàleg i la pau, malgrat se'ns acusi de col·laboracionistes i fins de traïdors. Això no ens restarà ferma, al contrari, ens donarà la certesa, la que neix de la pau i la justícia, que som en el bon camí.

Avui, però, tenim, encara, un altre perill: creure que els altres faran la tasca per nosaltres; ningú no pot obviar el seu compromís amb el nostre poble, perquè si un de nosaltres falla, la nostra comesa no arribarà a port. Més que mai, hem d'esdevenir comunitat potenciant la solidaritat.

Ho sabem: «l'Església ha de recórrer igual camí que el Crist» (Lumen Gentium, 8c), ens recorda el P. Josep Amengual (Ibid.); per això, en el dur però vital treball de la seva encarnació, també serà acusada de fer política i qualificada de partidista. Tant se val: els cristians som conscients que la sort de nostre poble és la nostra pròpia sort; no volem desdir-nos-en.

Gabriel Seguí i Trobat

**VINAGRE
DE VI
"MALLORQUI"**

5 Litros 6^a

**FABRICAT I EMBOTELLAT
PER "VINAGRES BORA"
FELANITX - Mallorca**

Tel. 58 03 18
R.E. 3405 R.S. 24.64/PM

«Any nou, potadetes velles»

Aquest any nou sembla que es nega a oferir-nos un bri d'originalitat. Potser fa bo l'adagi que recomana que «valen més les carreres velles que les novelles». Què hi farem? Una bona dosi de resignació? No. Potser ho som massa, un poble resignat i submís. Potser n'hem fet un invisible però asfixiant estendard, de la resignació. Cal obrir nous camins, cal generar horitzons de resposta, cal mantenir l'esperit atent i vigilant —com deia el poeta—. Cal, potser, prendre agosaradament la dreuera de les carreres novelles i oblidar-se ja de les velles.

Els polítics trànsfuges, conceptualitzen, teoritzen, categoritzen, les seves fuites, les capitulacions dels seus íntims ideals, dient que l'única manera d'incidir, de transformar la societat civil és des del poder, per això la majoria de transvasaments duen la mateixa direcció: estar en el poder o en disposició de governar. Hi ha —diguem ho de passada— honroses excepcions que justament fan el camí a la inversa, són aquells que prioritzen els seus ideals

Gerard García, Governador Civil a Balears

per sobre de les còmodes posicions i les ambicions personals—. Potser tenen raó, segurament n'estan carregats els trànsfuges dient que la societat civil només és mutable des del poder, però massa sovint l'empirisme diari demostra la seva inutilitat per transformar aquesta realitat des de l'espai que han aconseguit —si bé Roma no paga traïdors, la nostra Sodoma incita i recompença les infidelitats—. La conclusió és clara: l'única cosa que pretenen és conservar/adquirir una còmoda posició.

Des del poder establert no es fa res per transformar la nostra realitat, per esdevenir

dia a dia un poble més diferenciat, per tant més nostre i no tant anivellat i alienat. Des del poder només emanen lliçons de submissió, potser tenen por, massa por a perdre el magre cadafal que ocupen dins la Taifa nostrada. Dos fets ho demostren amb clariividència:

El primer —qüestió cronològica— el Congrés del P.P. a Madrid. El nostre honorable president, una simple figura protocolària, un home de palla, un siurellet o un pageset de porcel·lana d'importació, una figura vàcua i baldera, de nul pes específic —cap diari estatal no parlà d'ell, tampoc no parlaren de la seva ponència. La seva única missió: beneir allò que els altres pontificaven. De la regionalització pretesa, res de res. Conclusió: A les ordres de Madrid i vius i orelles dretes. Tal vegada ho sabien cert que no en treuen trallat, potser tampoc no els importava treure'n. Potser tot no era més que una justificació, un acte més d'aquesta farsa pidolaire i pseudoautonòmica que tan bé pels seus interessos escenifica el Sr. Forcadès.

El segon, la nominació de Gerard García com a Governador Civil a Balears. Un altra farsa esperpèntica. Quina vasa fa Socialisme i Autonomia dins el PSOE, que essent el corrent majoritari a les Illes és incapaç mai de guanyar una partida als oficialistes teledirigits de Madrid?

Existeix Socialisme i Autonomia o és només una mica d'esquer per incitar el travestisme polític? Per què tanta submissió? Per què tanta resignació? Quants d'interessos personals i personalistes no s'amaguen darrera aquesta lacrimosa i llamentable resignació?

És cert que el nou governador civil sap parlar el català, que el podrà lluir a TVB i als actes oficials de caire local (Beatetes, Ginebrons i festes des Vermar). Actuarà com un perfecte diglòssic i aquesta diglòssia lingüística justificarà els seus actes, uns actes que respondran, però, de la mateixa manera que si el Governador hagués acabat d'aterrar de Cuenca o de Las Batuecas. Disortadament, el fet que parli català no passarà de la pura anècdota, una façana per amagar el centralisme més retrògrad, per perpetuar l'engany. I per si algú no ho tenia clar, a les primeres declaracions ho ha deixat ben clar: ell no és nacionalista, no és nacionalista català, però és nacionalista espanyol. Una conegudíssima comèdia per guardar les formes i aparentar bones intencions.

I mentrestant aquí, en aquesta illa calmosa, hi ha massa silenci i quietud. Sembla que també als trànsfuges, que s'havien de menjar el món des del poder, el poder els hagi pres la llengua. Només, de tant en tant, unes velles i conegudes potadetes inofensives i per pur compromís, trenquen aquest tediós silenci.

Rafel Crespi

L'Esquerra Nacionalista de les Illes, a través d'Enric Ribas, és present activament al Congrés de Diputats

El diputat d'Esquerra Nacionalista d'Eivissa, Enric Ribas, està realitzant una tasca molt intensa en el Congrés de Diputats. N'Enric Ribas ha plantejat temes de sanitat, de defensa del medi ambient, de protecció del territori, de ports, d'aplicació de la llei de costes, de foment de la conservació del patrimoni històric, d'agricultura, sobre el traspàs de les competències en educació, sobre normalització lingüística en l'administració perifèrica de l'estat, sobre la marginació de les Balears en el FEDER, etc. N'Enric Ribas està demostrant una inqüestionable capacitat de plantejar amb rigor els problemes i les necessitats de totes les illes. Molt lluny d'esser un diputat estrictament eivissenc està permetent la projecció de reivindicacions de totes les illes cara al Govern Central.

Per cert, que acostumats a veure les respostes que fa el Govern Balear a les preguntes i intervencions dels nostres diputats del grup parlamentari PSM-EEM teníem curiositat per veure quin era el capteniment del Govern de Madrid. No sense un cert astorament, anam constatant un considerable grau de cinisme i falsedat, un elevat nivell de menyspreu a la institució parlamentària, que fa que el Govern del PSOE pugui dir que no hi ha problemes a les illes pel no traspàs de competències, que s'està aplicant rigorosament la llei de normalització lingüística, que s'estan fent les intervencions que toquen per a protegir el patrimoni històric, etc. I nosaltres que ens pensàvem que el Govern de Gabriel Cañellas era insuperable!

Però la labor del nostre diputat arribarà a fer forat. De fet, amb n'Enric Ribas, per primera vegada comptam amb un diputat illenc, ja que fins ara sols havíem disposat de fidels i submisos funcionaris a les ordres de l'amo. N'Enric està demostrant coherència, treball i capacitat política. Enhorabona Enric i endavant.

Les il·legalitats lingüístiques a la retolació pública

El 29 d'abril del 1986 el nostre Parlament va aprovar la Llei de Normalització Lingüística amb el vot favorable de tots els diputats. La unanimitat, però, amagava actituds i intencions molt divergents envers la llengua del país. Els fets posteriors han demostrat sobradament que darrera una bona part dels vots afirmatius no hi havia cap convenciment ni la més mínima voluntat d'emprendre les actuacions necessàries per a poder fer possibles els objectius normalitzadors de la Llei.

Han passat prop de tres anys, d'ençà de l'aprovació de la Llei. És l'hora del balanç i de l'anàlisi de l'aplicació que fins ara n'han fet els poders públics. En aquesta ocasió, però, tan sols volem referir-nos a un aspecte concret de la Llei, un aspecte que té, malgrat pugui no semblar-ho, una considerable importància simbòlica: el de la retolació pública. L'article 15 de la Llei li dedica els punts primer i segon. Vegem-ne el seu contingut:

«1. La retolació pública, es farà en llengua catalana, acompanyada si calgués de signes gràfics que en facilitin la comprensió als no catalano-parlants. La retolació en català i castellà s'emprarà quan així ho aconsellin les circumstàncies sociolingüístiques.

2. A tots els rètols, indicacions i escrits en general, bilingües, la primera versió ha de ser la catalana, com a llengua pròpia de

les Illes Balears, i la segona, la castellana».

D'aquest articulat se'n desprenen les normes que els poders públics han d'aplicar en la retolació pública. En síntesi són les següents:

a) En la immensa majoria dels casos, com a norma general, la retolació pública ha d'esser monolingüe en català.

b) En el cas que les paraules catalanes divergeixin notablement de les seves corresponents castellanes, o, fins i tot, de les de l'idioma d'ús més internacional —l'anglès—, aleshores s'harà d'acompanyar la paraula catalana amb els signes gràfics adients per a facilitar-ne la seva comprensió als no catalano-parlants.

c) Tan sols s'ha de fer ús de la doble versió en català i castellà «quan així ho aconsellin les circumstàncies sociolingüístiques». I quines poden esser aquestes circumstàncies? Crec que fonamentalment es redueixen a dues: en els casos en què el missatge retolat té una llargària o una complexitat considerables; a les zones en què hi habita una població que majoritàriament no té la capacitat de comprendre la llengua del país en la seva forma escrita.

d) Quan a la retolació pública hi hagi la doble versió, la catalana sempre ocuparà el primer lloc (a dalt o a la part esquerra), i amb un tipus de lletra de tamany més gros).

Creim que aquesta és l'única interpretació vàlida dels punts 1 i 2 de l'article 15 de

la Llei. L'única vàlida i l'única correcta si ens ajustam al seu contingut textual. Ara bé, però, una cosa són les lleis i l'altra l'ús que en fan els poders públics que les apliquen. Ho podrem comprovar seguidament donant un cop d'ull al tipus de retolació pública que implanta per tot arreu un departament del Govern Balear: la Conselleria d'Obres Públiques.

TELES VIALLOQUINES
I ROBA DE LLENGOS

a
**CAN
OLIVER**

Carrer Victòria 1
Tel. 631288 Soller

La Conselleria del senyor Saiz té moltes oportunitats per a donar compliment als punts 1 i 2 de l'article 15 de la Llei de Normalització. Constantment construeix noves vies de circulació o fa reformes a les carreteres antigues. Tot això ha representat una quantitat ben considerable de rètols. Amb quins criteris lingüístics, però? Vegem-ho.

a) A la carretera d'Inca a Sineu, inaugurada fa menys d'un any, tots els rètols són en castellà.

b) A les vies cintura que envolten Palma, la retolació s'ha fet en tots els casos posant-hi la doble versió, la catalana i la castellana. I no és perquè «així ho aconsellen les circumstàncies socio-lingüístiques». Es tracta de missatges molt simples, normalment reduïts a una o dues paraules. I, a més a més, la forma catalana gairebé sempre és molt semblant a la de la paraula castellana corresponent. Vegem-ne alguns exemples d'aquesta retolació «bilingüe»: Polígon/polígono, port/puerto, aeroport/aeropuerto, altres direccions/otras direcciones, nord/norte, canvi de sentit/cambio de sentido... És evident que no es pot justificar la doble versió en base a la necessitat d'assegurar-ne la comprensió als no catalano-llegidors. És un insult als castellans parlants considerar-los incapaços d'entendre paraules com port, aeroport, polígon, direccions... Per tant, la doble versió a les retolacions públiques no respon a un bilingüisme funcional sinó a un altre que és declaradament ideològic i que sobretot pretén negar al català la seva capacitat d'auto-suficiència comunicativa i, a la vegada,

transmetre la idea que el territori de les Balears té dues llengües situades a un mateix nivell d'importància. Aquest plantejament no reconeix al català el seu dret a mantenir la primacia d'ús públic, que li és reconeguda a l'Exposició de Motius de la Llei, pel fet d'esser la pròpia del territori.

c) La Conselleria d'Obres Públiques prescindeix per norma dels signes gràfics. Tal volta és perquè hi ha la voluntat política de confiar al castellà la funció comunicativa adreçada als estrangers que ens visiten? En relació als estrangers creim que s'haurien de pretendre dues coses: assabentar-los que les Balears són un territori de llengua catalana i utilitzar els signes gràfics que calguin per tal d'informar adequadament a la població turística que parli llengües no romàniques. Un exemple modelic d'una retolació adequada és la que se va implantar fa uns anys als carrers de Palma gràcies a l'acció conjunta dels regidors Joan Perelló (PSM) i Paco García (PCIB).

d) Freqüentment, als rètols públics bilingües, la versió castellana ocupa el lloc preferent (la posició de dalt o de l'esquerra).

De la comparança entre com hauria d'esser la retolació pública, d'acord amb l'article 15 de la Llei de Normalització, i com en realitat és per voluntat del Conseller Saiz se'n desprèn una conclusió: la Conselleria d'Obres Públiques incompleix la legalitat. Contradiu sistemàticament el contingut de la Llei de Normalització en l'aspecte concret de la retolació pública. I suposam que també en tots els altres: en els papers administratius, en la retolació inte-

rior dels edificis, en la seva publicitat a la premsa...

Ara bé, tan sols n'és responsable el Conseller Saiz d'aquesta il·legalitat sistemàtica i descarada? Crec que tot el Govern Balear n'és solidari i corresponsable en la mesura que la consent i no la rectifica. I sobretot ho és la Conselleria de Cultura, que hauria d'esser l'abanderada i la principal vetladora del compliment de la Llei. I què cal fer quan un govern incompleix les lleis que té la responsabilitat d'aplicar? En primer lloc s'hauran d'intensificar les accions polítiques i parlamentàries per forçar-lo a complir la legalitat. En segon lloc, caldrà incrementar la pressió social a favor d'una retolació pública lingüísticament normalitzada. I fins i tot caldrà plantejar-se si convé recórrer als tribunals per a impedir que els poders públics facin befa de la Llei. I a tots aquells que reaccionin llevant importància a l'aspecte lingüístic de la retolació pública, tan sols se'ls ha de plantejar la pregunta següent: per quina raó, idò, teniu tant d'interès en posar-hi la versió castellana?

Quan som a punt de celebrar el tercer aniversari de la promulgació de la Llei de Normalització cal reivindicar amb la màxima energia l'inici de la seva aplicació. En cap cas poden esser justificables les actituds d'indiferència de la ciutadania ni les valoracions autocomplaents dels poders públics. A les Balears el procés de normalització lingüística encara gairebé ni ha començat. Fins ara, poca cosa més que quatre gestos rituals i unes quantes declaracions d'intencions. Tot plegat, molta hipocresia i gens ni mica de voluntat normalitzadora.

Damià Pons i Pons

Algèria: de la revolució a la reforma

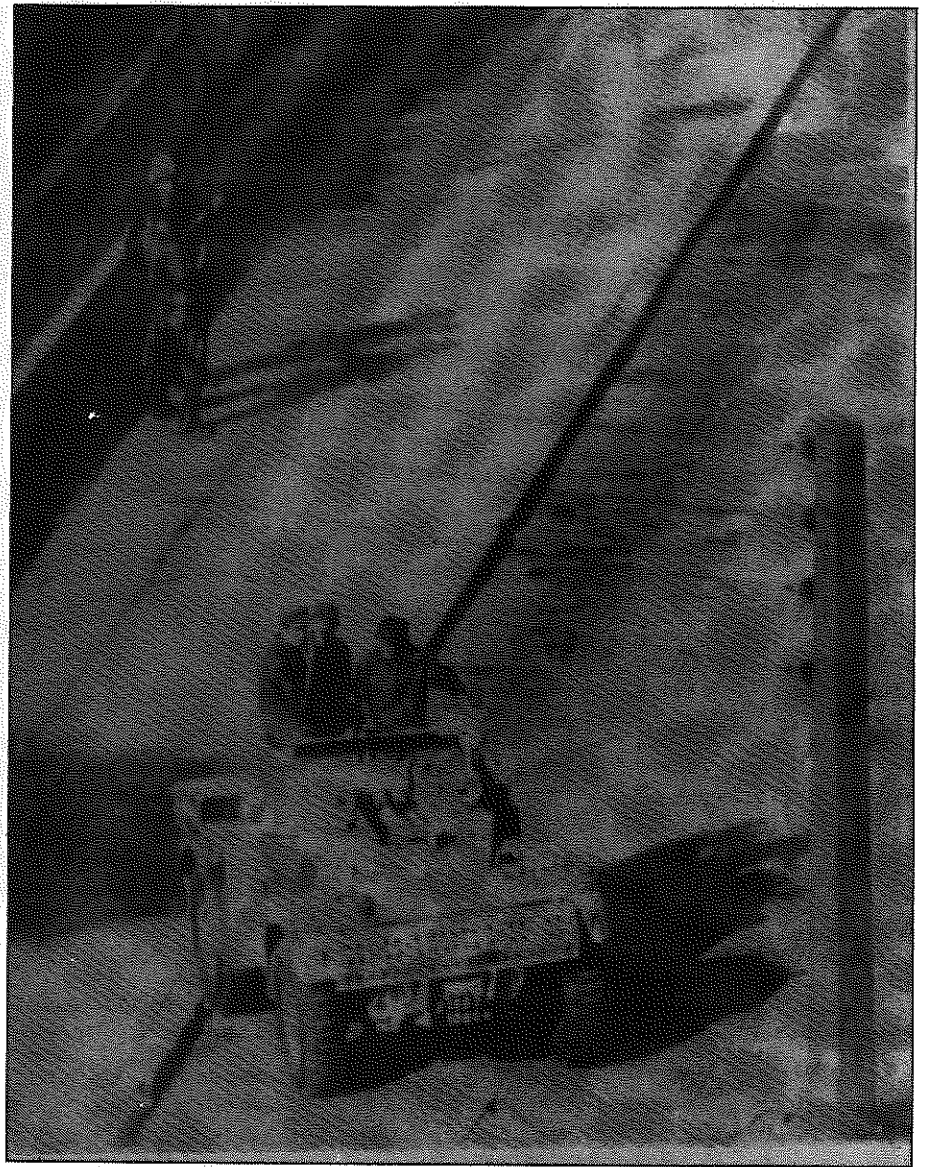
Sovint els nombrosos i persistents lligams que ens vinculen a la Península Ibèrica ens impedeixen constatar, que al sud, just a davall nostre, a uns 200 km. de Formentera i 320 de Menorca, s'estén la costa del Nord d'Àfrica, del Magreb.

Les relacions amb el Magreb es perden en el temps. D'aquí ens arribaren els fenicis, la petjada dels quals es revaloritza cada cop més; potser el cristianisme; i ben segur les efímeres dominacions vàndala i bizantina. El

Regne de Mallorca realitzava un important tràfic comercial amb el Nord d'Àfrica, que es trencà quan Ferran II de Catalunya-Aragó passà a l'ofensiva i conquistà Bugia (que defensaren els mallorquins), Orà i altres places. Conseqüència d'això foren varis segles de pirateria i corsarisme, durant els quals els turcs assaltaren Maó i Ciutadella, i el capità Antoni Barceló bombardejà Alger.

La conquesta d'Alger pels francesos el 1830, suposà un canvi radical. Amb la subsegüent colonització s'inicià un corrent migratori, nutrit principalment per menorquins i eivissencs, que duraria prop d'un segle. També hi va haver comerç, i, és clar, contraban. Després,

l'Algèria independent, el territori descolonitzat més proper a nosaltres, només ha repercutit sobre les Illes com a origen d'immigrants, i pel suposat suport a un grupúscul revolucionari durant la transició (el PTi).

La revolució algeriana

França menà una política assimilacionista a Algèria. Així la colònia era declarada territori metropolità (1848), s'impulsava l'emigració dels europeus (que el 1911 ja eren 752.000; uns 90.000 d'origen illenc), s'introduïen els monoconreus comercials (cítrics, vinya), el colons es feien els amos de la terra, i s'introduïa l'ensenyament en francès, al mateix temps que s'intentaven desarticular les bases socio-econòmiques de la societat àrabo-berber.

Lògicament no es torbà a aparèixer un fort moviment nacionalista, que es llençà a la lluita armada el 1954. La guerra d'independència fou dirigida pel FLN (Front de Libération Nationale), basat en els camperols, obrers, joves i intel·lectuals revolucionaris, que hagué de fer front a l'exèrcit francès i a la intransigència dels colons d'origen europeu, que no dubtaren en acudir a la rebel·lió i el terrorisme. La

guerra sacsejà la consciència francesa, i, això és molt més important, costà la vida a 100.000 algerians. Prop d'un milió de colons (que es consideraven —equivocadament— a si mateixos algerians des de feia generacions) abandonaren el país a partir de gener de 1961, quan els francesos accepten en referèndum la independència d'Algèria.

Després d'unes llargues i teses negociacions, Algèria accedia a la independència el 3 de juliol de 1962. Moltes d'empreses foren nacionalitzades i organitzades per autogestió obrera, però les més importants restaren en mans de l'estat. Les terres abandonades pels colons (devers 20% de la terra conrable) foren repartides entre els pagesos, per a la seva autogestió (és a dir, explotació col·lectiva sota la direcció d'un president elegit i un director anomenat pel govern). Políticament, la nova Algèria (al-Gaza'iriyà) es configurava con una república democràtica i popular partidària d'un nacionalisme socialista i, amb un partit

La revolta va deixar carrers d'Algèr, com el de la fotografia, intransitables, plens de vidres, cotxes destrossats i tota mena de restes

únic, el FLN, que féu aprovar el seu projecte constitucional el 1963. L'àrab esdevenia l'única llengua oficial alhora que es potenciava l'ensenyament, exclusivament en mans de l'estat.

L'Algèria independent

La guerra i les transformacions revolucionàries desorganitzaren l'economia algeriana, fins llavors estructurada en funció dels beneficis de París i dels colons. Quan Boumedienne destituí amb un cop d'estat el president Ben Bella (el 1965), es nacionalitzaren els bancs (sense autogestió) i es facilitaren les inversions estrangeres. Posteriorment, el 1971 s'empregué un ambiciós projecte de repart de terres.

L'augment dels preus del petroli des del 1973 (Algèria n'era el 13^è productor el 1977), i l'explotació del gas natural (el vuitè productor el 1983), permeté l'augment del Producte Nacional Brut, i la financiació d'importants projectes industrialitzadors, fonamentals en la indústria pesada. Algèria és converteix en el país més ric del Magreb, i el tercer del continent africà, si bé seguia molt lluny dels índexs dels països occidentals.

Però al mateix temps es produïa un «boom» demogràfic que feia créixer la població algeriana dels 10.000.000 d'habitants el 1962 als 23.000.000 de 1988.

En política exterior, Algèria es l'únic estat neutral de la conca Mediterrània i s'ha destacat pel seu recolzament als pobles oprimits, com els Saharauis —la qual cosa ha provocat tensions amb el Marroc— i els palestins.

A la mort de Boumedienne el succeí Chadli Bendjedid (1979), que implantà una nova constitució i hagué de fer front al malcontent popular, que es palesà per darrer cop l'octubre de 1988.

La Revolta del Cuscús

El 5 d'octubre de 1988, joves parats i estudiants assaltaren el comerç d'Algèr. El govern instaurà l'estat de setge, però els disturbis continuaren i la capital restà paralitzada. Tot i la repressió —tancs al carrer, censura estricta, ús de les armes contra els manifestants, per primer cop des de 1962—, la revolta s'estengué a altres ciutats com Orà, Blida, Boufarik, i Tizi Ouzou.

Aviat hi va haver morts i ferits, i les detencions foren nombroses. Els integristes islàmics s'afegiren a les manifestacions, mentre que antics caps de la independència, ara a l'exili, feien proclames contra Bendjedid. S'ha parlat de centenars de morts i milers de detinguts. Els disturbis es perllongaren fins el 12 d'octubre quan s'aixecà l'estat de setge a Algèr.

Les causes d'aquest esclafit popular son molt diverses. Per una banda un creixement demogràfic imparable, per raons culturals i religioses, conjugat amb una crisi econòmica motivada, en part, per la caiguda dels preus del petroli a partir de 1981. L'atur s'ha convertit en un fenomen dramàtic pel jovent, mentre que les classes mitjanes veuen insatisfetes les seves ànsies de consum per una economia que dona prioritat a la indústria pesada. Per l'altra banda, vint-i-sis anys després de la independència, el monolitisme, burocràcia, i corrupció d'un partit únic s'han revelat com un anacronisme. I rera tot això, l'exèrcit, un exèrcit al qual ha hagut de recórrer el govern per mantenir el sistema, i no de bades ja que des de la independència, els militars han assolit cada cop més poder.

Davant aquesta situació, el govern s'ha vist obligat a realitzar algunes reformes, i ha començat per convocar un referendun per tal de reformar la constitució i iniciar així, potser, el camí vers la democratització del país.

Un 92% dels algerians acceptà les reformes en el referendun celebrat el 3 de novembre. Amb tot no resta gens clar el futur del FLN ni el camí que, en el econòmic i en el polític haurà de seguir Algèria, el nostre oblidat veí meridional.

Antoni Marimon Riutort

Israelians i palestins: infern en el paradís

Quan aquest pròxim mes de juny es compleixin 22 anys de l'esclat de l'anomenada "Guerra dels Sis Dies" i que acabà amb l'esclafadora i humiliant derrota dels exèrcits àrabs i la posterior ocupació de la franja de Gaza i Cisjordània, entre d'altres territoris, es plantegen tot un seguit de preguntes, sobre el futur del P.Orient. S'ha avançat o més aviat s'ha retrocedit en la qüestió palestina? Té solució el conflicte de l'Orient proper en les actuals condicions internacionals? No vull aventurar-me en conjectures, per la sencilla raó que no dispos dels suficients coneixements de l'actualitat internacional com per un judici de valor al respecte. Però si que voldria analitzar el origen i el desenvolupament d'aquest conflicte, per donar una mica de llum que explicàs perquè aquesta zona s'ha convertit en la zona més perillosa del planeta desde la II Guerra Mundial.

Quant l'estat jueu es va constituir com a tal allà pels anys 40 es va produir un miracle conflictiu. Després de les successives do-

minacions otomana i britànica, el maig de 1948 es constituïa a l'antiga Palestina l'actual estat israelita. L'estat jueu no va néixer sol, va ésser el resultat del consens en el si de la O.N.U., amb l'excepció de la potència mandatària que mai no aprovà la proclamació de tal estat. Els àrabs mai no estigueren d'acord amb el pla de partició de la O.N.U. llançant una ofensiva armada contra el recent instaurat estat que acabà amb la derrota àrab i la consolidació de l'estat hebreu. Israel va concentrar ben aviat més de 3.000.000 de jueus emigrants, quan durant l'època del manament no passaven dels 600.000. Com s'explica que aquest conjunt d'emigrants, la majoria d'ells escapats dels camps de concentració alemanys, poguessin fer front als països àrabs, molt més superiors numèricament i militarment? Israel, amb totes les crítiques que se li poden fer, ha donat sempre una lliçó de solidaritat i unió en les condicions més adverses. El poble jueu ha format una pinya, en la defensa dels seus interessos fruit de segles i se-

gles de persecucions. Vull remarcar aquest caràcter unitari del poble jueu, come afirmació de la seva identitat, Israel ha demostrat i demostra un grau de racisme equiparable al sudafricà. Es coneguda la màxima del moviment sionista: "Israel és l'estat dels jueus i pels jueus". D'aquí s'explica l'unitat i la força que han donat a aquest minúscul estat, apart del diner del totpoderós lobby jueu americà, l'energia suficient per convertir-se en el botxí i la permanent humiliació del món àrab.

Es indubtable que quan Israel es va convertir en estat va produir un miracle. Els jueus ha creat una societat amb uns perfils propis i característics, un idioma viu i, sobretot, una democràcia, capdevantera en un món àrab inmers en l'oscurantisme, la corrupció i la violació sistemàtica dels drets humans més elementals. Israel ha creat una agricultura moderna, una indústria important amb uns nivells tecnològics òptims i tota una infraestructura que ja voldrien per a ells els seus veïns.

Israel pot presumir d'esser un dels països on més es llegeix, on el nivell d'estudiants universitaris és més el·levant, on es produeixen més llet per vaca i més ous per gallina. Però Israel fou edificat sobre un polvorí, com si els àrabs no existissin. Més de la meitat dels habitants àrabs no estudien, la majoria estan a l'atur o treballen en els pitjors oficis. Els seus drets són mínims, és veritat que tenen el dret al vot i poden formar les seves pròpies formacions polítiques i presentar-se a les eleccions, però no és menys cert que no gaudeixen de les mateixes oportunitats i els mateixos drets po-

lìtics que un jueu. Els jueus, un poble que ha sofert persecucions i tot tipus de barbàrie, està aplicant la mateixa medicina que li varen aplicar el seus perseguidors, al llarg de la història, conculcant els més mínims drets a un poble víctima de les arbitrietats dels altres.

Dic dels altres, perquè la causa palestina, no ha estat conseqüència, únicament, de l'expansió sionista. Els palestins han estat utilitzats, quan no perseguits pels propis països àrabs, recordem els casos del "Septembre Negre" a Jordània, que acabà amb l'expulsió de la resistència palestina

del regne hatxemita o els més recents episodis del Líban quan Arafat fou obligat a sortir per segona vegada del país dels cedres, la primera durant l'invasió del 1982, perseguit per les milícies apoïades i finançades per Líbia i Síria.

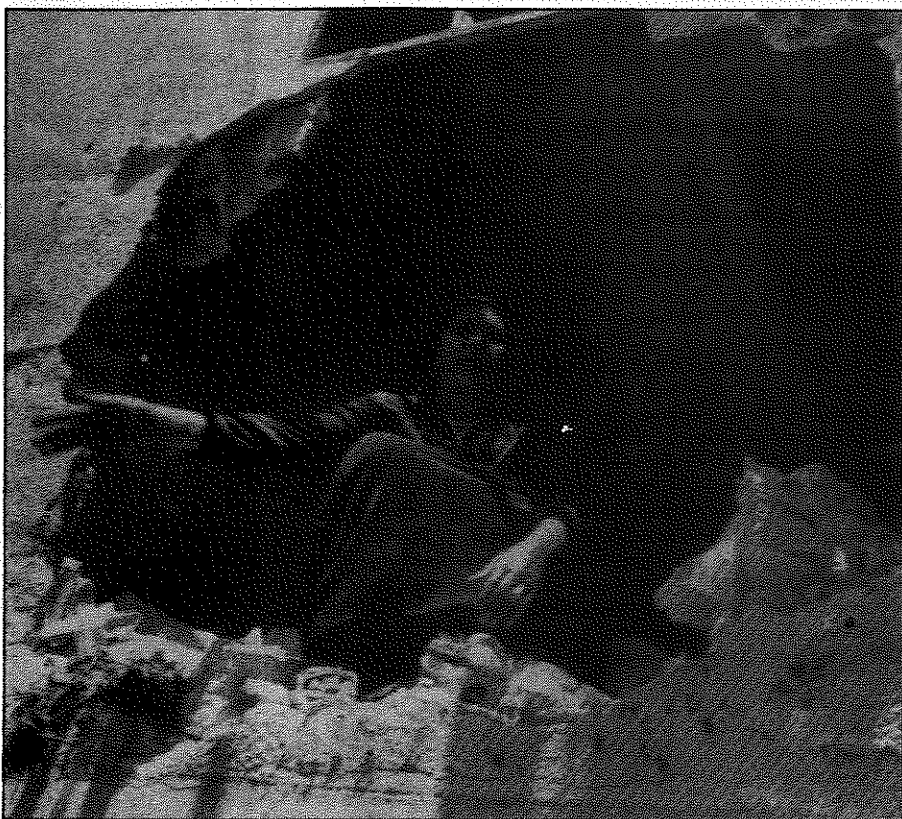
Els palestins han estat els veritables perdedors del conflicte. La derrota dels inefficients exèrcits àrabs en les distintes guerres àrab-israelianes, s'hi han d'afegir l'alt preu pagat pels milers de refugiats palestins. Més de 600.000 palestins varen abandonar la seva llar per la por o per les mesures psicològiques adoptades per les autoritats jueves després de l'anomenada "guerra de la independència" del 1948. Aquests 600.000 palestins foren la primera de les onades de refugiats que han seguit a cada guerra i que actualment constitueixen més de milió i mig de persones exteses arreu del món. A aquesta quantitat ingent de palestins hi hem d'afegir els prop de 650.000 que viuen en les condicions d'un corral a la franja de Gaza i els prop de 800.000 de la Cisjordània.

Iosua Faigon, intel·lectual jueu de 64 anys arribat a Israel en el 1952, explica les causes per les quals els palestins intenten lapidar als jueus: "El moviment sionista, com a moviment nacional del poble jueu, va proposar la concentració de l'exili jueu a la terra de Israel. Va tenir èxit en la creació de l'estat fa 40 anys ja que tant la classe obrera, representada per Ben Gurion, com la burgesia, representada per Jaim Weitzman, primer president del país, varen acceptar la resolució de les Nacions Unides de partir el territori en dos Estats, un jueu i un altre palestí. Els àrabs s'hi varen oposar i el conflicte àrab-israelià es va enternir. El verí de l'oscurantisme religiós i del xovinisme grangena la nostra societat. Actualment ens presentem com a opressors i en ocasions com a botxins d'un poble dominat i humiliat que es rebel·la contra nosaltres" afageix Faigon.

"Israel ha d'esser com una llum entre les nacions" havia proclamat Ben Gurion. "Nostra ambició es construir una civilització desenvolupada fonamentada en els principis de l'austeritat jueva" va escriure el president Weitzmann en el seu diari el 1949. Cap d'aquests propòsits no s'ha aconseguit, Israel s'ha convertit en el símbol de la repressió i la conculcació dels drets a tot un poble, el palestí.

Han estat precisament aquest milió i mig de palestins de Gaza i Cisjordània, sense cap possibilitat de progrés ni de desenvolupament els qui ha mantingut el govern i a les forces armades israelianes en màxima alerta durant més d'un any i tres mesos. Es tracta de la lluita d'un poble sense cap expectativa de futur i immers en la

SUBSCRIVIU-VOS A LA REVISTA LLUC

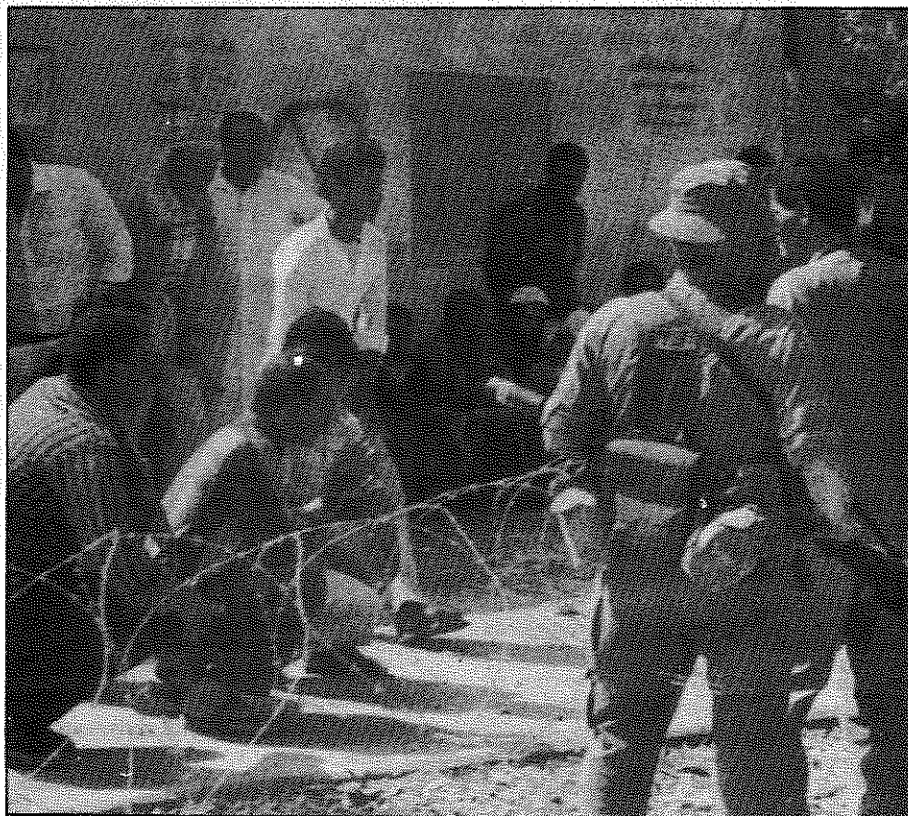

més absoluta misèria i desesperança. Han estat plantant cara, com a única i darrera solució a la seva situació, al millor exèrcit del P. Orient, amb les úniques armes de les que disposen: pedres i neumàtics encesos. Un periodista ha assenyalat molt encertadament que "el símbol dels 40 anys de la proclamació de l'estat jueu són els joves palestins tirant pedres". El somni que Arafat venia perseguint desde molts "anys enrera, de concretar una revolta general als territoris ocupats ho han aconseguit l'espontaneïtat i les circumstàncies".

L'alçament ha provocat una conmoció en el propi govern israelià, no tan per la revolta en si, sino pel fet que es tracta d'una rebel·lió de les masses manys afavorides dels territoris ocupats, que s'ha fet extensible al propi cor de l'estat jueu: Jerusalem. No es tracta de les habituals refregues entre estudiants i burgesia palestina i administració militar israeliana, els territoris ocupats estan baix la jurisdicció militar no civil. Ha estat aquest caire popular de la revolta el que ha posat sobre avís a les autoritats israelianes. Es tracta de la rebel·lió dels desheretats que ja no creuen tant en el paper salvador de la O.A.P. i el seu líder Arafat. Els vertaders animadors de la revolta són els elements radicalitzats de la resistència palestina i els integristes de la Jihad Islàmica (Guerra Santa), proiraniana. Tant uns com els altres no mantenen unes relacions massa cordials amb la direcció palestina, a la qual acusen de moderada i prooccidental.

Arafat encara mantén un alt nivell de popularitat en els territoris ocupats. "Ara-

fat no nos conduirà a la victòria final", afirma una palestina oriunda de Venezuela. La popularitat es mantén però no així la creença en l'eficàcia del moviment encapçalat pel vell líder.

Els nins israelians saben que no ha de tocar cap paquet al carrer ja que pot contenir un explosiu. També entre els primers versos que aprenen n'hi ha un que diu: "Ningú te donarà un estat en una bacina de plata". Després d'haver depès de les almoines àrabs i de les declaracions d'apoi moral de la major part del món, els palestins pareix que han après dels israelians que per erigir un estat varen haver de mamar més de 2.000 anys de por i holocaust. Cap poble a la història ha rebut un "estat en una bacina de plata".

Conseqüències de la revolta palestina després d'un any

Morts palestins: 330 segons Reuter; 405 segons Al Haq; 313 segons UNWRA; 302 segons el ministeri de Defensa israelià.

Morts israelians: 11 segons el Ministeri de Defensa.

Ferits palestins: 20.000 segons Al Haq i UNWRA i 3.640 segons el Ministeri de Defensa.

Ferits israelians: 1.132 segons el Ministeri de Defensa.

Detinguts palestins: 20.000 dels quals 5.521 segueixen a la presó.

Expulsats palestins: 32 segons el Ministeri de Defensa.

Cases àrabs destruïdes: 138 segons el Ministeri de Defensa.

Font- EL PAIS, 10 de desembre de 1988

Rafel Munar Munar

“Euskadi 1988”, l'anuari d'“Egin”

Des de fa sis anys consecutius, el diari “Egin” treu a la llum el seu anuari. “Euskadi 1988” s'inscriu dins aquesta ja consolidada tradició, que ve precedida pel quinzenari “Euskadi 1977-1982”. Al llarg d'aquests anys i amb aquests anys i amb aquestes publicacions, el diari aberzale ha anat resumit i analitzant la informació basca i internacional dels dotze mesos acabats de pasar.

L'edició d'enguany comprèn el resum dels fets ocorreguts entre el novembre de 1987 i l'octubre de 1988. Com és propi d'una publicació lligada a “Egin”, la línia ideològica que informa l'anuari és, segons pròpia confessió de la breu nota editorial, la presentació de tota la unitat territorial basca (Hegoalde o Euskadi Sud, inclosa Navarra, i Iparralde o Euskadi Nord) i l'anomenada òptica nacional i popular, pròpia del que s'anomena el Moviment Basc d'Alliberament Nacional.

“Euskadi 1988” conté un abundant acompanyament de dades estadístiques i de gràfiques, fotografies i mapes que ajuden a completar la informació o que, sovint, en són l'eix central. Aquesta metodologia facilita les consultes ràpides i sistematitzades sobre gran quantitat d'afers i qüestions. Els interessos temàtics de l'anuari abasten una multiplicitat de continguts d'àmbit nacio-

El seguiment dels cassos de represi6 policial i parapolicial son tractats també en «Euskadi 1988»

nal, estatal e internacional. Lògicament, la realitat basca hi és analitzada amb més amplitud i detall. En aquest sentit són de destacar les anàlisis de la població del País Basc, amb quantificació de l'arribada d'immigrants. També hi excel·leix el seguiment dels casos de represi6 policial o parapolicial que coneix el moviment abertzale radical: llistes de detinguts i torturats al llarg de l'any, nom de tots els presos i refugiats d'ETA, casos de corrupci6 policial, denúncies de l'Ertzaina, mapa de la distribuci6 d'instal·lacions policials, cost econ6mic dels trasllats de familiars per visitar els presos d'ETA... Un altre tema central és l'anàlisi del sistema de partits bascs i dels resultats electorals en les distintes convocat6ries a les urnes.

El capítol dedicat a l'euskara mereix una atenci6 especial. Hi trobam analitzat el

moment que viu la llengua basca i s'hi denuncien les mancances del procés de normalitzaci6. Especialment s'hi analitza el sistema educatiu en relaci6 al model lingüístic. En aquest sentit es demostra com l'anomenat model A d'ensenyament de l'euskara com a assignatura dins una escola de concepci6 castellana no produeix usuaris normals de la llengua nacional. Altres referències sociolingüístiques són les taules de dades sobre el nombre, la proporci6 i la distribuci6 social i geogràfica dels parlants d'euskara i els mapes que donen compte de la negativa evoluci6 de la zona bascoparlant al llarg de la hist6ria.

Altres apartats del llibre són les pàgines de Cultura (on s'inclouen treballs sobre l'educaci6, el moviment associatiu i els festivals de cinema), Economia (entesa no només com un rosari de xifres macroeco-

El capítol dedicat a l'ensenyament de l'euskera mereix una atenció especial

nòmiques, sino també en la seva dimensió social, i per això inclou també l'anàlisi dels accidents laborals ocorreguts al llarg de l'any) i el Esports (amb menció especial als que son de caire popular i als nombrosos campions bascos en diverses especialitats).

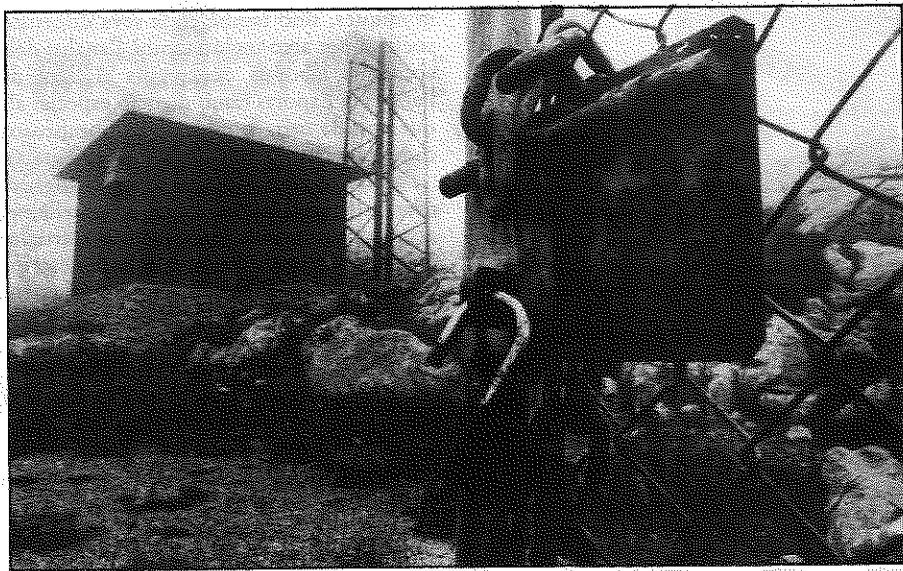
Tota aquesta informació, de vegades oferida en euskara i d'altres en castellà, va acompanyada de col·laboracions i articles d'opinió de diversos intel·lectuals, escriptors i activistes polítics no necessàriament bascos. Quatre d'aquests col·laboradors són catalans: Eva Forest, que parla de la repressió i la desinformació propiciada des del poder; Carles Castellanos, que des de la presó propugna un determinat model d'independentisme català; Carles Riera, membre de la Crida, dedicat a la reflexió sobre la crisi de l'Estat espanyol, i Jaume Soler, batle d'Arbúcies, que narra la seva experiència municipal independentista. També cal destacar l'article de l'historiador Pierre Vilar sobre les commemoracions històriques i el mil·lenari de Catalunya.

A tall de curiositat, cal fer menció d'un grapat de firmes comercials i bancàries que fan publicitat a les pàgines de l'anuari: Iberduero, Banco de Bilbao Vizcaya, Caixes d'Estalvi, el Corte Inglés, Altos Hornos, Banco Popular Español. A més de l'Ajuntament de Bilbao i la Diputació d'Àlaba.

Amb "Euskadi 1988" tenim a l'abast tot un resum d'informació que sovint no ens arriba a través dels mitjans de comunicació habituals o que hi arriba vista i comentada des d'una perspectiva radicalment diferent.

Les despeses econòmiques dels familiars per visitar els empresonats d'ETA és un altre dels temes tractats en aquest anuari

Televisió en la nostra llengua

Quan un grup de persones, fins ara desconeguts però de no molt difícil identificació, destruïren el dissabte passat l'emissor de Voltor a la Serra d'Alfàbia, l'emissor que centenars de ciutadans havíem contribuït a instal·lar per fer possible la recepció de TV3 a Mallorca, agredien el més viu de la nostra personalitat: ens privaven del nostre dret a comptar amb mitjans de comunicació en la nostra llengua.

L'agressió contra l'emissor d'Alfàbia era una veritable bufetada a la nostra integritat i a la nostra dignitat com a poble. Una expressió de furiosa intolerància que ens ha d'aconduir a una reacció reflexiva, però ràpida, ja que posa en qüestió la nostra supervivència cultural i amenaça la convivència democràtica entre els ciutadans d'aquesta illa.

Quin pot ésser el motiu que indueix a qualcú a cometre un atemptat d'aquesta magnitud? Cal deixar de banda qualsevol suposició, que sempre seria hipòcrita i indefensible, de què els preocupa la «imposició» de la llengua catalana, que els preocupa la nostra llibertat com a mallorquins. Si fos així també haguessin pogut encendre l'emissor de TVE, no massa lluny del de TV3, i així ningú no hagués imposat res. Odien TV3 perquè saben que parla en català i la gent l'entén; odien el català perquè voldrien acabar «enyorosos» del imperio amb la personalitat de Mallorca, i massa bé saben que la nostra llengua és la catalana.

No hi ha dubte que aquests individus el que els preocupa és que TV3, poc a poc, va aconseguint majors nivells d'audiència i d'acceptació, i que està contribuint molt a la normalització de la nostra llengua, de l'única llengua pròpia de Mallorca. Això vol dir que el nostre poble s'està començant a desvetllar, que després d'un llarg somni hi ha símptomes de recuperació, d'esperança. Això és el que no poden pair.

No és difícil esbrinar qui són els incendiàries: violents, intolerants, zelosos defensors de l'espanyol que consideren «amençat», extremistes de dreta i feixistitzants irritats, gent que tots coneixem i que tantes vegades ha fet el ridícul, disposat a usar el foc per a impedir-nos disposar d'una televisió en la llengua de Mallorca, en la llengua catalana. Davant aquesta agressió ens cal una reacció ferma. El pitjor que podríem fer davant la barbàrie és callar. És tota la societat mallorquina que ha de respondre a una sola veu, tancant files entorn de Voltor i l'Obra Cultural Balear, i desqualificant la intolerància i el fanatisme.

Enfront de la força del foc hem d'afirmar la força de la raó, la força del dret que tenim a comptar amb mitjans de comunicació en la nostra llengua. Ells ja voldrien que tot restés

en el joc de l'acció i la reacció entre grups radicalitzats. Violència front a violència, insults front a insults. Per això la nostra resposta ha d'ésser contundent, unànime, amb la participació de tothom, per damunt d'ideologies i interessos de grup: tota Mallorca ha de dir no a les agressions contra la nostra llengua.

I per començar, s'ha d'exigir a les institucions autònomes i a l'administració perifèrica de l'estat que deixin elles de dur a terme l'agressió quotidiana de la marginació i l'incompliment de la Llei de Normalització Lingüística. Perquè les instal·lacions d'Alfàbia poden ésser restaurades, però el mal que fa una administració castellanitzada, que no ha normalitzat encara la retolació, que no estableix uns criteris de selecció de personal en el qual el coneixement de la llengua sigui requisit indispensable, que no promou l'ensenyament en català, i que ignora la nostra llengua diàriament, provoca danys encara més irreversibles.

Ara és l'hora d'expressar el nostre rebuig a una dialèctica que podria arribar a qüestionar la convivència entre els ciutadans d'aquesta illa. L'hora, també, d'exigir plena conseqüència en la normalització de l'ús oficial del català. Tots els que creim en la democràcia, tots els que creim que la llengua d'aquest poble ha de tenir un ús plenament normal, a la televisió i a l'escola, al carrer i al treball, hem de fer sentir la nostra veu.

Les formes d'ésser presents en el crit unànime de la societat mallorquina poden ésser moltes: ajut econòmic a Voltor i a l'Obra Cultural Balear, recollida de signatures, adhesió pública de totes les associacions i entitats... però sobretot impulsant decididament la normalització de la llengua catalana. Volem viure en la nostra llengua, no volem imposar als altres el nostre idioma, tan sols volem el que en un país democràtic ja no s'hauria ni de discutir: que a Mallorca es pugui viure en la llengua de Mallorca.

Mateu Morro

L'atemptat contra el repetidor d'Alfàbia és un atemptat contra tot el poble de les Illes Balears

Poc ens pensàvem els que ens havíem reunit al Claustre de Montision de Porreres per a constituir la Federació dels tres partits germans de l'Esquerra Nacionalista d'aquestes illes, que mentres tant a Alfàbia un grup «defensores de la llengua del imperio», estava incendiant impunement les instal·lacions que l'Associació VOLTOR ha construït.

Davant aquesta bàrbara actuació, dirigida directament contra el dret a disposar de mitjans de comunicació en la nostra llengua, és necessari que tota la societat de les Illes Balears es manifesti. Totes les institucions s'han de pronunciar condemnant l'acte, i no sols s'han de quedar aquí, sinó que han de recolzar activament la re-

cepció a les Illes de totes les emissions en llengua catalana.

El Grup Parlamentari PSM-EEM ha presentat una Proposició No de Llei demanant que el Govern Balear doni tot el suport que faci falta, fins i tot l'econòmic, perquè es garanteixi la recepció de TV3. A la vegada el PSM està presentant mocions a tots els Ajuntaments on és present, en un sentit semblant.

S'ha de fer impossible la convivència entre els ciutadans d'aquestes illes. Tots hem de donar suport a entitats com l'Associació VOLTOR i Obra Cultural Balear, dedicades al foment de la normalització de la llengua catalana.